

XIV-JI LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Kai žmonės ir idėjos suteka lietuviškon Romuvon

Studijų savaitės, ruošiamos kasmet Vokietijoje, yra tapusios pastovių vasaros susitikimo židiniu ne vien Europos lietuviams nuo to laiko, kai PLB Vokietijos Krašto valdyba pastatė Vasario 16 gimnazijai naujas klases ir nebereikia taikytis prie vokiškų viešbučių. Visa gimnazijos aplinka padeda rengėjams nesilaikyti griežtumo skaičiaus ir terminų atžvilgiu tiems lietuviams, kurie atvyksta vasarą į Europą iš tolimų užjūrių.

Savaitė su Akademijos suvažiavimu

Visos ankstybesnės Lietuviškųjų studijų savaitės įvykdavo rugpjūčio mėn. pirmojo pusėj, kad jose patogiau būtų dalyvauti lietuviams studentams, kurie vasaros semestrą Vokietijoje baigia liepos mėn. gale. Šiemet savaitė įvyko vėliau, t. y. rugpjūčio 19–27 d., derinantis prie Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimo, kuris buvo ruošiamas Vokietijoje pirmą kartą ir tose pačiose Vasario 16 gimnazijos patalpose rugpjūčio 23–27 d. Mat, iš anksto buvo žinoma, kad nemažas skaičius asmenų, kurie atvyksta į Studijų savaitės laikas ir programą buvo suderintos su Akademijos suvažiavimu. Šitokiose aplinkybėse Lietuviškųjų studijų savaitė turėjo visai savarankišką programą tik tris su puse dienas, o kitomis d'onom's dalyviai galėjo pasinaudoti L. K. M. Akademijos suvažiavimo pilnaties bei sekcijų turtinga programa.

Savaitės didžiama dalyvių susirinko rugpjūčio 19 dieną. Šeštadienio vakaras buvo paskirtas susipažinimui, į kurį įvesdino Al. Grinienė, pristatydama kiekvieną atvykusį. Sekmadienį po pamaldų bažnyčioje ir po pietų įvyko oficialus Savaitės atidarymas gimnazijos salėje. Sveikindamas dalyvius, gimnazijos direktorius kun. dr. P. Bačniskas ragino būti šviesiems ir ištvermingiems, nes su laisvųjų lietuvių likimu yra susijęs ir šios Vasario 16 gimnazijos likimas. Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas J. K. Valiūnas džiaugėsi, kad į Valdybos globoj vykstančią Savaitę yra atvykę nemažai lietuvių svečių iš kitų kraštų. Šios Savaitės moderatorius dr. K. J. Čeginskas priminė savaitės ypatybes, kokios yra išryškėjusios per 14 metų. Jis pabrėžė, kad

kiekvienoj Lietuviškųjų studijų savaitėj vyrauja dvilypis žvilgsnis — į tautą pagertoj tėvynėj ir tremty. — nors kai kurios paskaitos ir būna tarpautinio ir apskritai žmogiško pobūdžio. Tos savaitės neturi gražaus iškilmingo fasado, nes jose svarbu turinys, kuris kviečia tautiečius bendrai pamąstyti apie savo tautą, jos kultūrą ir žmonijos problemas. Trumpai tariant, Lietuviškųjų studijų savaitėse reikiama europinė dvasia lietuviškais drabužiais.

Tautos valia ir pasipriešinimas

Po atidarymo pirmąją Savaitės paskaitą skaitė jos moderatorius dr. K. J. Čeginskas tema: "Tautos valia ir pasipriešinimas". Pirmojo savo paskaitos daly prelegentas nagrinėjo tautos valios sąvoką, atsiremdamas Lietuva. Jis nurodė, kad tauta, kaip sau tikslas apreiškia sutelktinę savo valią. Subrendusi katalikiška tauta, tai katalikiškumas — sąmoningomis pastangomis sukurti ir išlaikyti savo valstybę, kurioje pliečiai vieni antriems pasitarnauja solidarai ir kuria atitinkamą kultūrą. Sąmoninga, valstybinga, solidari ir kultūringa tauta negali nesipriešinti, kai viena jos valios vėmimas arba pastangos atsta yti priešą sutrukdytą jėgą.

Antrojo paskaitos daly prelegentas nurodė etatomiškos sovietinės lietuvių spaudos bei literatūros, kad rusų komunistų pavergtoj Lietuvoj pasipriešinimas tebesireiškia, nors ir užmaskuotas. Pz., kad lietuvių tautoj tebėra gyvas nepriklausomybės siekimas, liudija mela-



Stud. S. Kavaliūnaitė (Chicago), stud. B. Giedraitytė (Münchenas), Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. J. Riaubūnas ir Audronė Valaitytė (Chicago) XIV-je Lietuvių studijų savaitėje Romuvoje. Nuotr. kun. J. Dėdino

gingos frazės sovietinėj spaudoj, kur kartais rašoma, jog kompartija esanti tikroji Lietuvos nepriklausomybės gynėja. Kadangi sovietinėj imperijoj lietuvių tauta yra vienintelė ištisai katalikiška tauta, tai katalikiškumas jai yra lyg tautinė žymė. Užtai komunistai su ypatingu įniršimu slėgia ir persekioja tikinčiuosius. Okupantai dar randa reikalo viešai teisi ir bausti iki mirties asmenis, kurie apkaltinami banditizmu (t. y. ginkluota rezistencija) pasireiškusių prieš 20 metų. Tuos tariamus nusikaltėlius (buv. miško brolius) sovietiniai teismo organai ir spauda šmežta, vaizduodami juos žemais kriminalista's, nieko nevertais asmenimis; kitaip komunistai nori įgaudinti plamčiuosius lietuvių tautos sluoksnius (liaudį), kad jie nepradėtų

priešintis labiau pastebimais veiksmais. Tačiau visai užslopinti lietuvių nepavyks, nes platieji sluoksniai (liaudis) yra pakankamai sąmoningai atskirti laisvųjų tautų vergovės, gėrbūvį nuo skurdos. Baigdamas paskaitą, dr. K. J. Čeginskas ragino išsivienyti likti savo pareigas Lietuvos laisvei tokomis priemonėmis kokias negali pavartoti laikinai pavergta tauta.

Zvilgsnis į okupuotos Lietuvos stovį

Kalbėdamas apie Lietuvos tautos reikalus šių dienų politinėj įtampoj, dr. P. Karvelis energingai atmetė komunistų kuriamą legendą apie revoliucinį Lietuvos įsijungimą į Sovietų Sąjungą, nes mūsų kraštas neteko laisvės tik dėl nacių ir komunistų sąmokslu prieš Baltijos tautas bei Lenkiją. Todėl Lietuvos atžvilgiu naciai ir komunistai yra karo nusikaltėliai, abeji teistini tarptautiniame teisme. J. A. V-bės, kurio daugiausia dėmesys II-jame pasauliniame kare, nepajėgė suprasti Sovietų S-gos grobuoniškų tikslų ir jiems leido pasiglemžti didelę Europos dalį. Dabar Sovietų Sąjungos vedamos politikos centre stovi jos užkariautos imperijos išlaikymas. O Vakarai Sovietėjai patalauja. Todėl nėra vilties, kad lietuvių tauta greit susilauktų laisvės. Ir karas Lietuvos aspiracijų nepatenkintų.

Todėl kyla klausimas, ar Lietuva atlaikys sovietinį spaudimą. Ar lietuvių praeiglis bus toks, kad atsvertų rusų brovimą į Lietuvą? Ar jaunoji lietuvių karta, stojanti prieš sovietinės valdžios staklių, pasiliks ištikima lietuvių tautai? Ar rusifikacija bus sulaukyta? Dr. Karvelis į tai atsako, kad jis tik lietuvių tautos atsparumui, kaip ir dr. K. Čeginskas. Dr. Karvelis džiaugiasi, kad dar

prėš nepriklausomybės laikus prasidėjęs lietuvių veržimasis į mokslą dabar nesustoja. Tadaug pagelbės laisvei atgeuti. Jei lig šiol bauria eksploatuojama lietuvių tautos pasireiškė jėgi ūkiška atsiverti sušlygdymui ir pralenkti sovietinės respublikas, ji pajėgs sau palankiai išnaudoti aplinkybes ir ateity. Naujųjų laikų technokrat ja ve kalnga net sovietiniam ūkiui ir pramonės pažangai, pamėžu sulaužys privilegijuotos kompartijos nugarkaulį. Nors Lietuvos laisvės sunkiai nukentėjo nuo kolchozinimo, tačiau jo sąskaiton išaugo pramonė ir miestai. Tai teigiamas reiškinys. To Lietuvos siekė ir nepriklausomybės metais. Tik reikia apgalvinti, kad tos pramonės Lietuvoj per mažai sukurta, kad didelė dalis dabartinių gaminių netarnauja Lietuvai, nes vieni išvežami, o kiti vietoj nereikalingi. Bet dirbančiųjų reikalavimai Sovietijoj kyla. Todėl kompartija bus priversta su jais skaitytis. Komunistinė vergija sunkiai dvasiškai slėgia taipgi meno ir literatūros žmones. Todėl šie, reikdami savo nepasitenkinimą, vis labiau tolsta nuo kompartijos. Čekų žymaus komunistinio rašytojo Mnacko pasakymas prieš komunistų valdžią ir išvykimas iš tėvynės protesto ženklai liudija, kad Sovietija ir jos satelitai pergyvena sunkią vidaus krizę. Šie ir kiti reiškiniai duoda vilties. Tik svarbu, kad laisvieji lietuvių ir jų jaunimas užsieny nepasiduotų sovietinei

(Nukelta į 2 psl.)

Kertinė Parasitė

PROGRESUOKIME IR LIETUVIŠKO KULTŪRINIO RŪBO SUKIRPIME

Kurios meno formos vyrauja šių dienų kūrybiniame pasaulyje ir ar tinkamai yra sukipti ir atsiūlėti mūsų tautinės kūrybos rūbai gyvenamajame laike?

Ar ne per ilgai esame sustoję prie kai kurių kūrybinių technikų ir jų kritiškų estetiinių apsvarstymų?

Menas yra nepasovus, jo formos ir techniškas atlikimas istorijoj dažnai keitėsi. Todėl kartais net sakoma, kad menininkui forma ir technika turėtų būti mažiausiai svarbi. Tačiau taipgi yra apšai teigimų, kad šis "mažos svarbos" elementas šiandien yra pats svarbiausias — būti atlikėliu techniškai šiandien pasidaro nemažu kūrybiniu efektu. Jei šis šandien sumanytų sukurti Mozarto menuetą ar Paryžiaus katedrą, jam tikriausiai būtų prikišama. Aplamai, toks kūrėjas iš viso gan keis ai naujame laike atrodyti. Štai užuotina čia daroma, visai nenuvertinant nei Paryžiaus gotikos meistrų, nei Mozarto, kurie kadaise išsiskyrė taipgi savo laiko balsu ir juo paliko amžini.

Taipgi girdime, kad šiandien ne tik romanas, apysakas, bet ne ir spausdintas žodis susyvaravo, o kai kam gal atrodyti, jog visa tai žengia jau į pakalną. Literatūros ir meno formos, be abejonės, turi savo istorijas ir gyvavimo periodus. Todėl gali būti, kad net ir romanas, kaip didžioji literatūrinė forma, jau užleidžia vietą kitom moderniškesnėm išraiškoms. Šis pranašavimas gal ir netikras, gal per ankstyvas, nes romanas dar yra vis dėlto mėgiamas, bet mėgiamas bene dėl visai kitų priežasčių?

Lygiai neaktuali šiandien gali atrodyti ir opera, klasiška raged ja, sonetas ir kai kurios apybos ir muzikos formos. Bet tai yra neišvengiamas, o kartu ir gana logiškas, nes jokia meninė forma amžinai neišsilaiko.

Šis meno formų "senstelėjimas" ir pagimdo, taip vadinamą, "techniškai atsilikusį me-

nininką", "techniškai modernų menininką" ir naujų formų besivaikantią publiką. Pirmojo grupėj yra tie, kurie kuria, nepaisydami paskutiniųjų 50 metų meno ir kultūros laimėjimų, pamiršdami kartu, kad ir 20 šimtmetis jau rieda prie savo galo. Techniškai tokie kūrėjai seka gal Dostojevskį, Griegą ar Cezanną, kai tuo tarpu šiandien deganti techniška problema yra ne tik kaip pralenkti Joyce, Stravinskį ir Picasso, bet kaip pralenkti ir tuos, kurie jau pralenkė Joyce, Stravinskį, Claudelį ir Picasso, o dabar daugiau jau nepasistumia į priekį!

Šiandien esame liudininkai ir tradicinės menininko esmės pasikeitimo: menininkas yra suprantamas, kaip tas, kuris savo technika ir kūrybiniu atkaklumu pasiekia naują menišką efektą, kitaip sakant, jis privalo būti nepaprasto talento asmenybė — jausmų ir formos virtuozas. Mūsų išsivijoj. atrodo, jo ne tik dažnai trūksta, bet ir aspirantams kelias į jį yra erškėčiais išklotos. Todėl nemaža mūsų mūdienos menininkų kuria dar šio šimtmečio pradžios tipišką raštą, melodiją ar paveikslą, įterpdami ten tik šių dienų problemas, motyvus ar vėidus. Jie dėl to ir yra mažiau įdomūs už tuos, kurie panaudoja visą šių dienų ekspresijos techniką.

Šiandien, televizijai ir filmui dominuojant kūrybiniame forume, romanas siek tiek pasikeitė. To gal ne nepastebime, bet šis reiškinys vis dėlto gali būti liūdnokas. Ypač Amerikoj ne vienas rašytojas, sėsdamas rašyti, neužmiršta, kad jo kūrybinis triušas gali tapti filminiu kolosu ar drama. Dialogą, veiksmą ir intrigą jis dažnai grūdžia taja tolma ekrano viltimi. Tokie romanai turi aiškia temą ir nuotaiką, jie yra dramatiški, intriga ir charakteriai yra ryškesni ir dialog gausnesnis (50%—75%) ir gudresnis. Reikalui esant, jie tinka teatrui, televizijai ar filmui. Rašytojas tokiu būdu, kad ir pasikeitęs ir prisitaikęs, bet vis dėlto išlaikė laiko egzaminą. Ir mums modernėjimas viena ar kita linkme, skaitytųjų ar vien modernumo vardan, yra jau gana pribrendęs.

Istorija mums rodo, kad pažangus menininkas laiko tėkmėje neklydo. Menininkas šimt mečiais buvo linkęs sena keisti ir eiti su nauja tradicija, kuri meną, kuris reikalauja naujo patyrimo, technikos, plačių estetiinių idėjų ir šviežio įkvėpimo. Modernus menininkas dažnai atrodo lyg tas "burtininkas", kartais lyg "akrobatas", bet dažniau tarsi virš debesų lakiojantis paukštis, darydamas tai, ką kiekvienas iš mūsų sapnavo, ar tik diskutavo, bet retas tegalėjo padaryti.

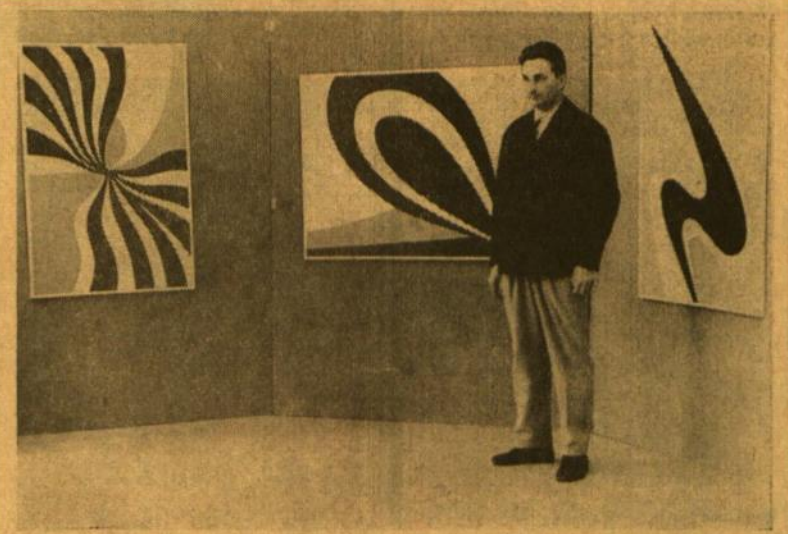
P. Mln.



Kun. V. Dieleininkaitis (kairėje), P. Ivinskienė ir prof. J. B. Končius, susitilę Lietuvių studijų dienose. Nuotr. kun. J. Dėdino



F. Manelienė, apsilankiusi XIV-toje Lietuvių studijų savaitėje, kalbasi su prof. Z. Ivinskiu ir kun. R. Krassusku. Nuotr. kun. J. Dėdino



Dail. A. Krivickas atidaro savo darbų parodą XIV-toje Lietuvių studijų savaitėje Romuvoje. Nuotr. kun. J. Dėdino

Šiame numery:

- Progresuokime ir lietuviško kultūrinio rūbo sukirpime.
- XIV-ji Lietuviškųjų studijų savaitė.
- Po mokytojų studijų Dainavoje.
- Nauja Juozo Švaisto atsiminimų knyga.
- Vladio Šlaito eilėraščiai.
- O. Kolbergo "Litva".
- Florencijos apybraiža.
- Kultūrinė kronika.
- Nauji leidiniai.
- Filmų įvairumai.
- Moterų gyvenimas.

XIV - JI STUDIJŲ SAVAITĖ

(Atkelta iš 1 psl.)
diversijai ir dėl savo naivumo neištiesę rankos komunistams ir jų talkininkams.

Papildomas žvilgsnis

Po dr. P. Karvelio kalbės J. Glemža papildė pirmojo mintis. Jis pažymėjo, kad iš Pabaltijo 4-rių respublikų tik viena Suomija pajėgė apginti savo laisvę ir šiemet mini 50 metų nepriklausomybės sukaktį. J. Glemža taip pat nurodė, kaip komunistai pavergtas tautas stengiasi klasingai surusinti. Jis taip pat matė, kad sovietinė valdžia be nuostolių sau nebeįjėgia eksploatuoti kaimo darbininkų, vadinamų kolchozininkais, nes pastaruoju metu patydomais kolchozus paverčia sovchozais (valstybiniais dvarais). Kad ir išnaudojami, kolchozininkai bei miestų darbininkai Lietuvoje vis dėlto tebėra darbingesni ir tvarkingesni, negu Rusijoje, nes, proporcingai imant, Lietuva pagamina dvigubai daugiau už ją.

Simpoziume dalyvavęs p. **Jonas Norkaitis** iš dr. P. Karvelio referato sprendė, kad kalbėtojas esąs pasikeitęs. J. Norkaitis džiaugiasi padidėjusia pramone Lietuvoje ir kitais teigiamais reiškiniais. Jis mano, kad dėlto VLIKas į savo veiklą turi įnešti korektūrą. Panašiai turėtų pasielgti ir laisvųjų lietuvių apauda.

Dr. **J. Vaišnora** daugiausia sustoja prie krikščionių religijos stovio Lietuvoje. Komunistų vedama kova prieš religiją yra žiauri ir tokia klasinga, kad užsienietis, nuvykęs į Vilnių, jos iš karto net nepastebi. O ji vykdoma, net aiškiai nusikalstant pačių komunistų išleistai konstitucijai, nes vyksupams ir kunigams įvairūs valdžios įsakymai duodami slapta žodžiu. Du vyskupai, ištremti iš savo diecezijų, be jokio teismo sprendimo, grynai administraciniu būdu, kaip būdavo nacių ir Stalino laikais. Iš vienos pusės kova prieš religiją nuėina iki pavienių asmenų, persekiojant jų religinę praktiką, draudžiant tėvams pamokyti savo vaikus religijos tiesų, o iš kitos pusės sovietinės valdžios žmonės (prez. Podgorny) landžioja net pas popiežius, norėdami sudaryti viešą įspūdį, kad komunistai nesą siauri fanatikai; bet jie bijo įsileisti į Lietuvą bet kokią religinę literatūrą, krikščiai ir krikšč. santuokos persekiojami, atleidai draudžiami, kunigų rekolekcijos draudžiamos. Kadangi mokyklose jaunimui komunistinė ideologija įkyri iki gyvo kaulo, jaunėji dažnai tampa indiferentais. Atrodo, kad Bažnyčia bus priversta slėptis katakombose, nes religinis jausmas Lietuvos žmonėse tebėra gyvas. Jis ypač gajus Sibire.

Aukščiau minėtus simpoziumo dalyvius vertingomis pastabomis papildė **Valteris Banaitis**, pabrėždamas, kad šioji tokia ūkinė pažanga ir padidėjusi pramonė Lietuvoje yra tik paskutinioji 10 metų vaisius, pasiekta pačių lietuvių kruvinomis pastangomis, kartais net apeinant kvailius ar chaotinius sovietinius planus. Banaitis įspėja naivėlius netikėti komunistų tyrtinimui, kad Lietuva nerusinama. Priešingai, pirmiausia rusinimas vyksta per pramonę. Per jos įmones vis daugiau Lietuvos įpumpuojama rusų neva specialistų titulu, o didžiama pramonės gaminių atitenka Sovietijai. Antroji eilė rusinimas eina per kultūrą plačia prasme, kol bus pasikėsinta ir prieš pačią lietuvių kalbą. Kas liečia išievių santykius su Lietuva, tepuselėtini tik tokie, kokie nenkenkia lietuvių laisvės šiekimui ir Lietuvos tarptautiniam statusui. Šituo atžvilgiu V. Banaitis pritaria VLIKo ir PLB nusistatymui. Jo nuomone, važiuodami į Lietuvą kaip turistai laisvieji

Lietuviai prisiima nemažą riziką; jie atsiduria konspiracijos pavojuje, nes MVD Lietuvoje nėra panaikinta ir jos agentai seka turistą, net artimiausius gimines lankant.

V. Mykoliaičio - Putino paminėjimas

Šis platus simpoziumas Lietuvos stoviu nušviesti sukėlė plačias ir įdomias diskusijas, kurių čia neįmanoma aprašyti. Bet nuomonių pasikeitimo visai nebuvo prie ilgakos V. Natkevičiaus paskaitos, susilaukusios didelio pasisekimo ir skirtos V. Mykoliaičio - Putino mirčiai paminėti. Nesileidžiant į jos smulkmenas, pažymėtina, kad prelegentas pačioje pradžioje pareiškė, laiką V. Mykoliaičio pačiu didžiausiu pomaironinės kartos kūrėju. Idėjiniu atžvilgiu pagnarinėjęs jo žymiausias prozas ir dramos kūrinis, prelegentas ilgokai sustojo prie Putino lyrikos įvairių laikotarpių ir jų motyvų, daug dėmesio skirdamas paskutiniam periodui, prasidėjusiam su 1956 metais. Tai naujo atgimimo ir naujo maištavimo laikotarpis. Putinas dabar pasisako prieš seniau aukštintą moterį bei meilę (eilėraštyje "Tu meile netikėk"), prieš krikščionių religijos prievartinę stūmimą iš gyvenimo (todėl komentodamas J. S. Bacho mišias jis teigė, kad "I gotikos rūšią šventovę Dievas grįžo"), nors ankstesni poeto santykiai su Dievu nebuvo visai aiškūs. Pagaliau Putinas maištavo ir prieš tokią visuomeninę santvarką, kuri yra pagrįsta netikėjimu, puikybę, melu ir prievarta mažiesiems, kaip liudija Putino nespausdintas eilėraštyje "Vivos, plango" (Gyvuosius apverkti), kuris buvo gautas Vakaruose po poeto mirties.

Antradienio vakarą mok. **A. Krivickas**, kuris buvo suruošęs paskiausių savo kūrinių parodą, kalbėjo apie jaunųjų lietuvių dailininkų kūrybines pastangas okupuotoj Lietuvoje. Nupiešęs Vakarų ir Rytų meno raidą, A. Krivickas manė, kad sustingimo tradicija, stipri bizantiniam me ne, atsilėpė taip pat privalomame socialistiniame realizme, kuriam priešinasi, kiek galėdami, savo žodžiais ir kūryba lietuvių dailininkai. Tai buvo pademonstruota klausytojams kūrinių reprodukcijų pavyzdžiais.

Rusų revoliuciją prisiminus

Trečiadienio pagrindinę paskaitą — Rusijos revoliucijos 50 metų sukaktį — su didele ekspresija skaitė **Valt. Banaitis**. I-joj paskaitos daly jis nubrėžė socializmo ir komunizmo pagrindus. II-joj daly jis suglaustai pavaizdavo Rusijos revoliucijos eigą ir žymesnius etapus po jo. Buvo įdomu išgirsti, kad rusų komunistų spalio perversmas nebuvo nukreiptas prieš carizmą, kaip diržiuojasi tuo komunistai, bet prieš demokratinę laikinąją vyriausybę, kuriai vadovavo socialistas Kerenskis, ir pagaliau prieš pačius socialistus, nes komunistų išvaikytoj Rusijos konstituantoj (Steigiamajame seime) absoliučią daugumą atstovų turėjo socialrevo-

Baigiant reikia pažymėti, kad visos savaitės paskaitose dalyvavo 130 asmenų, kurių skaičius kito pagal dienas, bet kasdien nebuvo mažesnis kaip 80, nes tiek buvo išduodama pietų ir vakarienės. Dalyvių buvo iš įvairių kraštų, kur gyvena lietuvių, bet proporcingai daugiausia iš Italijos (Akademijos suvažiavimo dienomis). Iš užjūrio kraštų šiemetinėje savaitėje ypač gausiai buvo atstovaujama Australija — penkiais dalyviais.



Vėstantioje pakrantėje...

Nuotrauka J. Kasakaičio

PO MOKYTOJŲ STUDIJŲ DAINAVOJE

ST. SLIŽYS

Moksliniam darbu į savaitės studijas mokytojai susirinko iš tolimų JAV ir Kanados vietovių ir net iš Argentinos. Suvažiavę paukojo daugiau, negu 30 valandų, nes po kiekvienos paskaitos ar vadovėlių ir gramatikos pratimų įvertinimo diskusijos nusitęsė iki pat pietų ir vakarienes, atimdamos numatytą laisvalaikį. Vakare eilė paskaitų ir po jų diskusijos vėl ne kartą visus užlaikė net iki vienuoliktos valandos. Nuotaika buvo geriausia, o užsidegimas darbu ėjo iki savęs žmiršimo. Dar kartą tėvams ir visuomenei čia yra geriausias įrodymas, kad lituanistinio švietimo klausimas yra gyvas, kad mokytojai siekia savo profesijoje pažangos ir pasibūlinimo.

LB švietimo taryba turėjo daug pasitempti, iki suorganizuojant studijų pedagoginius ir ūkinis reikalus, tačiau ji savo darbų kulminacijos tašką pasiekė garbingai ir išstvermingai: studijų praėjo ir moksliniu ir organizaciniu požiūriu be priekaištų ir pavyzdinai. Nepamirštini nuopelnai ir pagalba priklauso pirminkui J. Ignatonui, pedagoginės srities vadovui J. Kavaliūnui ir ūkinės dalies vadovui J. Tamuliui.

Pedagogų J. Masiliono reportažai "Drauge" buvo detalus visu darbu vaizdas, kuris ryškiai nupiešė visos savaitės mokslinį darbą ir dalyvių nuotaikas. Šiuo rašiniu noriu tik paliesti bendrąsias broūžas mūsų neitą kelią mokslinės metodikos srityje ir išryškinti charakteringesnes rezoliucijas.

Visų pirma tenka pasidžiaugti mūsų jaunaisiais akademikais, kurių geras lietuvių kalbos žinojimas ir ja domėjimasis duoda vilčių lietuviškų mokyklų tęstinumui. Daug prelegentų ir vadovėlių ir gramatikos pratimų recenzentų buvo ir iš jaunųjų pedagogų, kurie parodė daug kritikos broūžų, ko ypač mūsų visuomenėje stokoja. Vadovėliai ir gramatikos pratimai užėmė ypatingą vaidmenį studijų darbuose, todėl dėl jų ir buvo plačiai pasisakyta, problema išdiskutuota. Galutinė išvada tokia: vadovėliai ir gramatikos pratimai yra tinkami naudoti mokyklose, tik autoriai, paruošdami naujas laidas, prašomi atsižvelgti į mokslines ir pedagogines patirties pastabas, pareikštas studijų dalyvių.

Mokslinės metodikos reikalu buvo eilė paskaitų, kurios palietė ir bendrąjį ir specialiąją daktiką. Prieita prie išvados, kad vengtina nukrypimų ir kraštutinumų: ir formalizmas ir pragmatizmas turi išlaikyti tarp sąvės darną ir turi vienas kitą papildyti. Atkreiptinas dėmesys

į globalinį metodą, kuris yra pagrįstas patirties ir kūrybinės įžvalgos principais. XX a. antrosios pusės pedagogika atkreipė dėmesį į visų žmogaus galių ugdymą ir pasistatė sau uždavinių ugdyti žmogaus asmenybės visumą. Todėl prieita prie vieningos nuomonės, jog metodikoje reikia laikytis pedagoginių principų, suderinant juos su naujais mokslinės medžiagos pautekimo būdais.

Mokyklų tęstinumas daug priklauso nuo mokytojų, mokinių tėvų ir bendruomenės organų. Išreikštas glaudaus bendradar-

biavimo noras ir iškeltas atskirų funkcijų supratimas ir jų vykdymas. Nutarta, kad ir toliau Mokytojų tarybos vadovauja ir rūpinasi mokyklų pedagoginiais reikalais, o Tėvų komitetai ir LB apygardos ir apylinkių organai rūpinasi tik ūkiniais ir finans. reikalais. Visos tos tarybos nuostatų ir potvarkių. Pasisakyta už svaresnį švietimo tarybos autoritetą pedagoginiais ir mokyklų administravimo klausimais. LB prašoma ir toliau remti savas mokyklas, nes mokyklos auklėja sąmoningus LB narius.

Lietuviškų mokyklų sistema

(Nukelta į 6 psl.)

biavimo noras ir iškeltas atskirų funkcijų supratimas ir jų vykdymas. Nutarta, kad ir toliau Mokytojų tarybos vadovauja ir rūpinasi mokyklų pedagoginiais reikalais, o Tėvų komitetai ir LB apygardos ir apylinkių organai rūpinasi tik ūkiniais ir finans. reikalais. Visos tos tarybos nuostatų ir potvarkių. Pasisakyta už svaresnį švietimo tarybos autoritetą pedagoginiais ir mokyklų administravimo klausimais. LB prašoma ir toliau remti savas mokyklas, nes mokyklos auklėja sąmoningus LB narius.

Lietuviškų mokyklų sistema

(Nukelta į 6 psl.)

Ofs. 735-4477, Rez. PR 8-0900
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6887
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak.
Šeštad. 12-3 val. popiet.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. JProspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt., ir penktad. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022, Rez. PR 8-9600
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Ofs. PO 7-0000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val., o trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDKIŲ IR VAIKU LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt., ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 5 — 8 val., antrad. ir penktad. 1 — 4 val.
Priliminėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818, Rez. 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 12-3 val. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. 9:30-12:30 ir 1:30-3:30
Kitom valandom susitarus.
Uždaryta antrad. ir trečiad.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 925-7697
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. p.
Išskyrus trečiadienį
Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val., pirmad., antrad., ketvirt., ir penktad. 8 v. p. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: pirmad., antrad., ketv., penktad. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. R.Epublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniais uždaryta; šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2-5 popiet., ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefon. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namu tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GHOvehill 6-0617
Valandos: pirm., antr., ketv. nuo 12-12:30 v. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; šešt. ir penktad. nuo 12 iki 2 v. p. p. 6-8 vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurģija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v.; penktad. 10-13 v. r.; 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 val. vak. Sekmad. ir trečiad. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYTAUTAS TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penktad. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namu GI 8-6193
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priliminėja ligonius tik susitarus
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — GHOvehill 6-2823.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 v. p. p. ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniais ir 4 iki 4 val. Trečiadienį uždaryta
Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS (VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val., pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir šeštad. 2-4 popiet.
Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141, Namu 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirt., 8-3 v. vak. Šeštad. 12-3 v. popiet.



Politinio simpoziumo dalyviai Lietuvių studijų dienose. Iš kairės į dešinę: simpoziumo moderatorius dr. K. J. Ceginskas, kun. dr. J. Vaišnora, MIC, dr. P. Karvelis, J. Glemža ir J. Norkaitis.

Nuotr. kun. J. Dėdino

NAUJA JUOZO ŠVAISTO ATSIMINIMŲ KNYGA

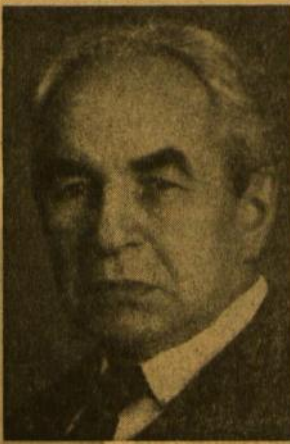
Juozas Švaistas, DANGUS DEBESYSE. Autoriaus išgyvenimai 1918—1919 metais. Išeido Nida Londone. Knyga 325 psl., kaina \$2, gaunama "Drauge".

JUOZAS PRUNSKIS

nimai — lengvas, intriguojantis, gyvais dialogais perpintas skaitymas, kad nesinor knygos paleisti, nepasiekus paskutinio puslapio. Švaistas taipgi kitoks, negu J. Savickis savo knygoje "Žemė dega" — didžiausias pasaulinio karo momentais besikoncentruojas į asmenišką sąvąją pasaulį, nors ir kūrybiškai tai atlikdamas. Švaistas pina kunkuliuojantį dialogą su savo aprašomojo meto gyvais žmonėmis.

Tiesa, tas metas labai trumpas, apimtas tik apie 20 mėnesių 1918—1919 m. laikotarpį, kada Švaistas pasitraukė iš rusų kariuomenės ir iki įstojo į Lietuvos armiją. Tame laikotarpyje jis buvo klaukiose revoliucinėse dienose begrižtas į tėvynę išėjęs, mokytojas Daugpilyje, Prėdieckio Skemų dvaro administratorius Lietuvoje, Obelų srities milicijos organizatorius nepriklausomybės pradžioje Karinio Kauno komisarioro (raudonųjų) štabo tarnautojas Rokiškyje, paskiau — jų tarnyboje mokyklų inspektorius, milicijos organizatorius ir viršininkas nepriklausomybės pradžioje Rokiškyje.

Šiuose Švaisto atsiminimuose susitinkame su visa eile dauge-



Juozas Švaistas

liui žinomų asmenų, kaip Purėnai, dail. Vienožinskis, Kapsukas, dr. Lašas, kun'gaikštis Beržanskis, gen. V. Glovackis, juokų kalendorių leidėjas Rygoje L. Jakavičius ir daugybė kitų, daugiau ar mažiau čia pavaizduotų.

Autorius stengiasi būti objektyvus. Nors vienoje kitoje vietoje tenka tuo suabejoti. Pvz. išryškina Rokiškio klebono kun. Jankausko mandagumą ir vaišingumą, bet išvadina veidmai-

niu, kad jo nepriėmė į gimnazijos mokytojus įtardamas jį gali būti daugiau ar mažiau susijęs su raudonaisiais. Anai pat, kas, kai rytų Lietuvoje buvo tokia šiurpi raudonųjų grėsmė, na rietiškai nusistačiusio kun. Jankausko atsargumas, na rietiškai 'aunos'os kartos auklėtojus, yra suprantamas ir jo baiminimasis dėl grįžtančio iš revoliucinės Rusijos žmogaus, nors šiuo atveju ir netikslius, bet vis dėlto suprantamas.

Knygoje pasiūkio ir viena kita korektūros klaida, ypač cituojant svetimų kalbų žodžius. Pvz. strazu (213 psl.: turi būti "srazu"); rašoma "Ex honoris", bet gi lotvny kalbos prielinksnis "ex" reikalauja įnagininko. Tai, žinoma, nedidelės svarbos dalykai. Apskritai, knyga parašyta gyvai, įdomiai, vaizdžiai, įvykių siūktis kaip ekrane; rašyta su meile Lietuvai, su respektu giliems idealams, vietomis net prasimušant ir religiniam sentimentui, kaip pvz. 224 puslapyje aprašant paskutinius gegužės mėnesio momentus tėviškėje: "Ramus, tylus vakaras. Aukščiausiai pasistiebes bažnyčios bokštas, besileidžiančios saulės tirstai raudonais dažais aplietas. Jis, tarytum švyturys jūrų platumoj, iš toli matomas. Nuskaubė Marijos garbei pamaldų varpai. Atgiedo'os jautrios, sielą gaivinančios giesmės. Niekada nevysta gražiausios gėlės su nuosirdžia meile ir auka po Marijos kojomis sudėtos Jos sodrios tetėra, kasdien šviežiu vandeniu gaivinamos kaip ir sėlos, kuriom varpai ne veltui skamba".

Bet šitokių susitkimo valandų knygoje nėra daug. Apskritai, autorius ža'smingas, su buvusio rusų armijos karininko linksmais polėkais, su romantiška pergyvenimais, kurių sriautu nesiduoda nubloškiamas, o pasiūkka iš ikimas savo pareigai. Ši knyga tai tik viena detalė iš jo nuotykinio gyvenimo, ir ta detalė sklandžiai pertekta, ekranišku vaizdumu nutapyta, nors nešėinanti iš gana ribotų savo ir arimos aplinkos sienų, bet j'k tai gyvo žmogaus, o ne iš senų dokumentų sukompiluoti memuarai.

Žinoma, šie memuarai tai tokia mūsų autoriaus, mūsų žmonių savybės knyga. Jie nesukels tokio susidomėjimo, kaip pvz. dabar Prancūzijoje tik nesenai iš spaudos išėję Andrė Malraux "Anti - Memuarai", už kurių



Fragmentas iš Kryžiaus kelių lietuvių pranciškonų vienuolyne, Kennebunkporte, Maine. Skulptūra V. Kašubos, architektūra J. Muloko. Nuotr. V. Maželio

O. KOLBERGO „LITWA“

J. DAINAUSKAS

Lenkų mokslo akademijai gloriuojan, Lenkijos Milėniumo minėjimo komiteto iššomis Lenkijoje 1986 m. išleistas Oskaro Kolbergo, lenkų tautosakos rinkėjo, raštų 53 tomas, skirtas vien lietuviškai tau osakai. Veikalas 560 psl., pavadinimas "Lituva". Tai tomą iš rankraščių parengė Czesław Kudzinowski ir Danuta Pawlak. Pratarmės pirmąją dalį "Oskaro Kolbergo Lietuva", parengė Witold Armon (Vytautas Armonas, baigęs, be rods, 1941 m. IX Kauno gimnaziją A. Šančiuose ir per II-jį p. karą atsidiūręs Lenkijos žemėse, po karo Poznanėje boiges universitetą, e. nografas, lenkų

pirmo tomo vertimo išleidimą JAV leidėjai siūlė \$250.000, o kiti trys tomai, matyt, tiek atviri ar tiek agresyviūs, kad autorius yra patvarkęs juos išleisti tik po jo mirties.

O Švaisto atsiminimai mums vis tiek yra savi ir mieli.

mokslinėje spaudoje rašinėja lituanistiniais klausimais), kuris taip pat sudaręs O. Kolbergo parengtos lituanistinės bibliografijos papildymą ir biografinį (veikalo) žodyną, patalpintus to veikalo pabaigoje.

Veikalas suskirstytas į šiuos skyrius: kraštas, žmonės, papročiai, apeigos, visų žmonių dainos, bajorų bei miestėlėnų dainos, šokiai, prietarai, padavimai bei legendos, mįslės bei patarlės, keikimai, kalba. Pateikta 280 lietuviškų dainų tekstų, daugumoje su lietuvišku tekstu ir melodijų gaidomis. Šiame veikalė tilpusi medžiaga, daugumoje, paimta iš O. Kolbergo rankraštinio palikimo, bet apima ne vien jo paies surinktus dalykus.

Įdėta 16 etnografinių rašinių, kurių 8-nių autorius ki šiol nepavyko nustatyti. D'delė dalis to tomo medžagos, daugiausia paties O. Kolbergo, buvo spaus-

Vladas Šlaitas

MANO IMPERIJA

Vaikystė, jaunystė ir vidurinis amžius šiandieną prklauso mano imperijai (šitai maždaug apibūdinėau savo gyvenimą). Tik pačiame pakrašty yra žuves imperijos kraštas. Tai kūdikystė. Buvo. Praėjo. Ir dingo. Liko tik dūmai tarp ankstyvosios vaikystės ir kūdikystės. Šitai geriausia. Ir lygiai nežinau, kurioj vietoje baigias imperijos sienos. Šitai geriausia. Tik žinau, kad tos sienos buvo Dangų pirm gimimo lengvai atžymėtos. Šitai geriausia. Nes geriau nežinot, kada teks pasakyti šioj žemėj paskutinį sudievu.

RAUDONOS AGUONOS

Visi mano rūpesčiai, iš tikrųjų, yra mažičiai ir smulkūs. Atvirai snekant, ilgiuosi žemiškos laimės. Lyg, iš tikrųjų! mano visas gyvenimas priklausytų nuo žemiškos laimės. Koks esu apgailėtinas! Dulkk ant viešojo kelio. Aguonos raudonumas prieš audrą. Kaip viskas šitoj žemėj ūmai ir kaip greitai pračina. Reikia tiktai kantrybės, ir daugiau nieko. Dieve, padėk man kas dieną šturksčiose pirštiniė išlaikyti savo kūną. Ir daugiau nieko. Taip. Man daugiau, iš tikrųjų, nieko nereikia. O, mano Dieve!

dinta įvairiuose lenkų leidiniuose.

O. Kolbergas (1814—1890) išsimokslinęs muzikas, iš profesijos valdininkas, iki 1870 m. gyveno Varšuvoje, o po to prie Krokuvos. Lietuvių liaudies kūryba susidomėjo apie 1845 me-



Kolbergo "Lietuvos" viršelis

tus. 1846 m. jis gavo rusų cenzūros leidimą paskelbti pirmą tokios rūšies savo rašinį "Apie lietuvių dainas ir lietuvių dainų melodijas". Išleido 1847 m. Jis pats lietuvių kalbos nemokėjo. Jo pirmaisiais informatoriais apie lietuvių dainas ir vertėjais buvo tuo metu gyvenę Varšuvoje Kajetonas Nezabitauskis ir Pranas Zatorskis, kurie ir padėjo išleisti 11 lietuviškų dainų tekstus su vertimais ir 15 dainų melodijų.

Po dešimties metų O. K. vėl paskelbė kelių liet. dainų tekstus bei melodijas. Šį kartą jam padėjo Mykolas Akelevičius (1829—1887, po 1863 m. sukilimo emigravęs į Paryžių, kur ir mirė) ir kun. Luc. Gadliauskis. Atrodo, kad O. K. su M. Akelevičiumi bendradarbiavo ilgiau (šiame veikalė 24—30 p. tilpęs rašinėlis, užvardintas "Lietuvių būdas" yra M. A. rašinėlis) (Nukelta į 6 psl.)

PRIE ARNO VINGIO

VALERIJONAS JAKAS

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Ryškiausi nuostoliai menui ir nauji radiniai

Renesanso menui potvynio padaryti nuostoliai yra neįpasakytai dideli. Santa Croce bažnyčioje garsusis Cimabues kūriny "Nukryžiuotasis" jau nebegali būti restauruotas. Apgadinta ir Gaddio "Paskutinė vakarienė". Florencijos miesto centre yra plačiai žinoma katedra, daugiau kaip 100 metų statyta, su sidabrinium altorium, su Giotto planuota varpine, su miestą dominuojančiu kupolu. Visas katedros architektūrinis užsimojimas stebina net šių modernių laikų architektus. Šala yra baptisterija su trimis, po 7 tonas sveriančiomis, meniškoms durimis. Senovėje toms durims atidaryti reikėjo net 8 vyrų, o dabar, įjungus švediškus guolius, reikia tik vieno vyro jėgos. Meniškiausios iš tų trijų durų yra, taip vadinamos, Rojaus durys, prie kurių puošimo žymusis architektas Ghiberti praleido net 27 metus. Įniršęs potvynio vanduo, daužydamas duris, nuplėšė nuo jų penkias bareljefines varines plokštes. Visa laimė, kad dar plokštės nesuibrėžė. Jos dabar yra kaip tik restauruojamos. Baptisterijos viduje naftuotas vanduo sužalojo ir garsią Donatello medinę Šv. Magdalėnos skulptūrą.

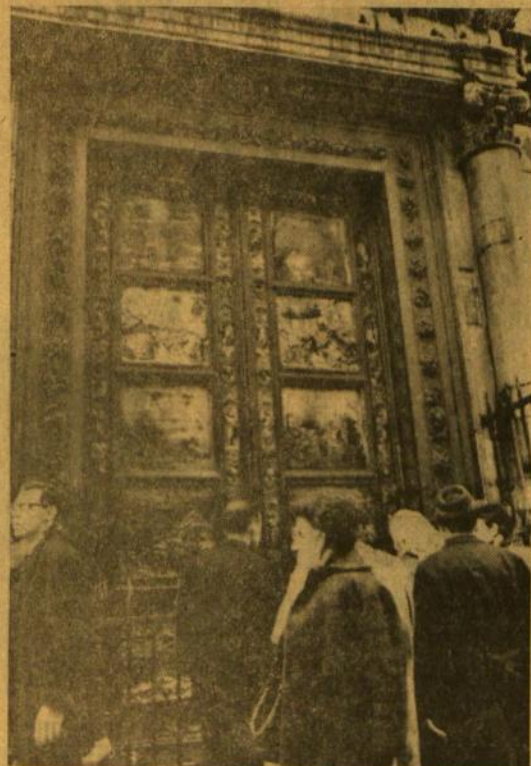
Taip pat didelių nuostolių potvynis padarė archeologijos muziejui, kuriame buvo sukrauta keletas tūkstančių pirmųjų Toskanos gyventojų — etruskų kultūros retų eks-

ponatų, liudijančių etruskų aukštą civilizaciją. Muziejuje ypač nukentėjo meniški akmeniniai ir metaliniai antkapiai, o kiti eksponatai netik buvo sužaloti, bet dar ir dumbliu apnešti.

Bet po tokių nuostolių florenčių ūpą pakėlė nauji radiniai, kurie šimtmečių dulkėmis buvo apnešti rūsiuose ir kriptomė. Pumpuojant vandenį ir valant purvą, neikėtai buvo aptikta vertingų antkapių ir freskų. Idomiausias radinys buvo aptiktas San Lorenzo bažnyčioje, šalia Medici koplyčios.



Cimabue garsusis "Nukryžiuotasis", potvynio neišgelbstimai sužalotas (detalė)



Rojaus durys be 5 bareljefinių plokščių

Ten buvo užtiktas garsaus renesanso skulptoriaus Donatello kapas. Ir koks supuolimas! Šiuo metu Pasaulinėje parodoje, Montrealyje Italijos paviljone reikia net eilutė pastovėti, kol gauni žvilgteltėti į Donatello nemiršamą kūrinių — linksmo berniuko skulptūrą.

Vienoje bažnyčios sienoje buvo surastos dar 13 amž. freskos. Vėl kitoje bažnyčioje, nukabinėjant paveikslus, aptiktos 15 amž. freskos. Potvynis sužalojęs katedros marmuro grindis, bet pagreitinęs kasinėjimo

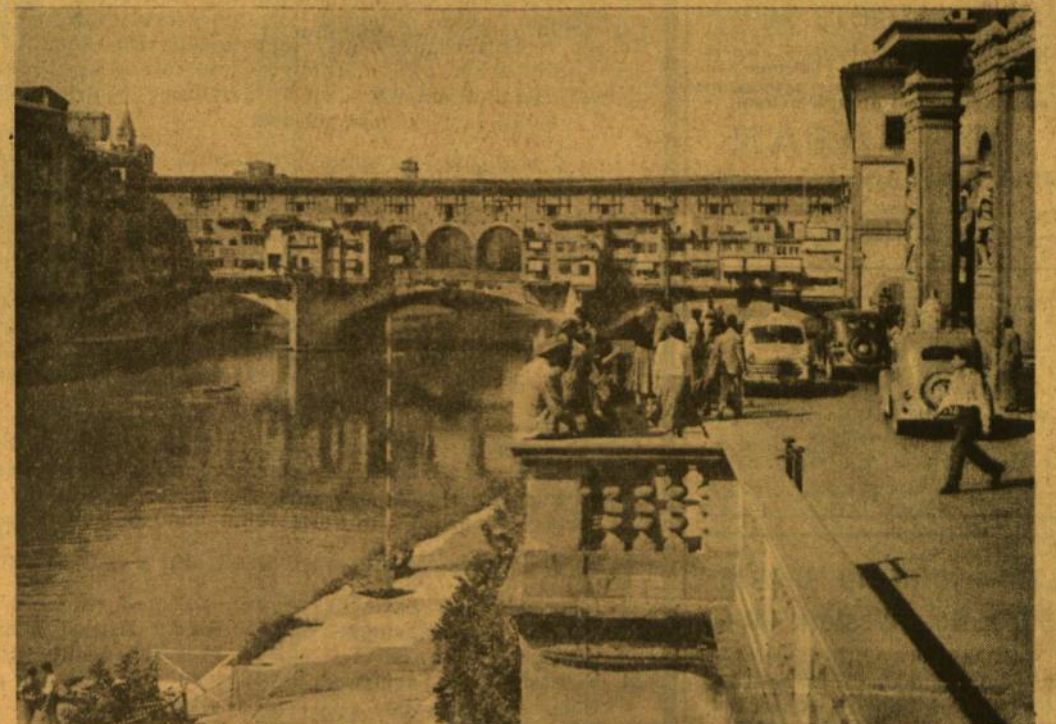
darbų dar 10 amž. sta ytos bažnyčios pamatų likučių. Yra pasklidusi legenda, kad tą bažnyčią iankydavęs ir Dantė.

Aumastymai prie Ponte Vecchio

Kadaise mačiau filmą "Sviesa piazzoje", kuriame meniška buvo supinti Florencijos vaizdai. Jau tada supratau, kad, norint kalbėti apie Florenciją — renesanso žvaigždę, tenka paekskursuoti, nors ir keliolikos eilučių rėmuose, į istorijos akligatvius ir dalinai sau atsimamtį buvusius laikus. O laikas nustojaamai amžiai po amžių bėgo ir šiame mieste. Florencijos simbolinis centras yra

jau 600 m. stovintis Ponte Vecchio — senasis tiltas, kuris potvynio metu atlaikė 35 mylių į valandą greitai riedančią demonišką vandens jėgą. Šį kartą jau turėjau laiko pažvelgti pro tilto turėklus į klastingą Arno upę, tyliai atvingiuojančią iš Apeninų kalnų. Vasarą ji būna išsekusi, o žiemą gali išsilieti iš savo vagos ir vėl sukelti potvynius. Dabar Arno upė rami, neskubėdama vingiu juosia miestą, tartum norėdama pasigrožėti savo pakrančių puošniais, bet jau nustojusiais naujovės blizgesio rūmais. O gal tik nori patikrinti, ar dar vis stovi tie rūmai su

(Nukelta į 4 psl.)



Istorinis Ponte Vecchio

PRIE ARNO VINGIO

(Atkelta iš 3 psl.)

pakrypusiomis jau sienomis, kaminais, besilupančiu tuku ir byrančomis plytomis. Vėju papūtus, upėj bangelė gena banga, o visi pakrantės pastatai atsispindi vandenyje ir veidrodyje. 14 amž. pradžioje Arno upė buvo nusinešusi pirmąjį tiltą, o dabartinis skliautuotas tiltas, statytas Giotto žento, išsilikė iki šių laikų. Vis dėlto tiltui buvo didelis pavojus dar ir Antro pasaulinio karo pabaigoje, kai naciai, stumiami sąjungininkų, Florencijoje buvo juošę apsigynimo liniją. Vėliau naciai apsigalvojo, išsprogdino visus tiltus per Arno upę, pasitraukė į Apeninų kalnus. Vis dėlto besitraukdami naciai neišdrįso išsprogdinti Ponte Vecchio. Užot sunaikinę tiltą, jie išsprogdino aplink jį keletą spalvingų blokų, gruvėsiams užversdam. Privažiavimus prie jo. Bet tiltas vis dėlto jau buvo taipgi užminuotas. Florencijoje pasakojama, kad tiltą išgelbėjo vokiečių komendantas, prieš karą net 10 m. studijavęs ir gyvenęs Florencijoje. Tiltu šonuose yra keliasdešimt auksakalių parduotuvių. Iš šalies žiūrint, tos parduotuvės atrodo kaip kregždžių lizdai. Auksakalytės amato ir meno pradininku čia buvo Cennini. Šio viduramžiais populiarus amato tradicija čia vis dar tęsiama ir šiandien. Iš parduotuvės į parduotuvę skuba turistės. Ne viena iš ina iš parduotuvės su smulkaus rankų darbo aukskaraus, sagėmis, pudrinėmis ir kitais suvenyrais. Virš tilto yra dengtas praėjimas — koridorius, kuris jungia Uffizi ir Pitti meno galerijas. Pitti rūmuose yra garsus Palatinos meno kolekcija su apie 500 įvairių tapybos kūrinių darbų.

Šis garsusis tiltas primena tuos laikus, kai per jį karietose važiuojo ar tilto laikais pėsti kariai. Florencijos meno ir mokslo mūšiai, žinomieji florentiečiai genijai. Florencija traukia turistus ne vien tik pasigrožti čia sukauptu meno lobynu ir architektūra. Meno lobiais, istorija ir įdomia architektūra yra turtingi ir kiti Italijos miestai. Daugelyje miestų yra taipgi Florencijoje pagarsėjusių menininkų kūrinių. Be to, florentiečiai ne visuomet pasitinka turistą jau taip labai šaltai ir nuosirdžiai. Ne eiliniai turistai nori pabūti renesanso lopšyje, Dantės mieste, pajusti dramatišką ir didmisišką ančių, kurį nusikratęs viduramžiais nusistovėjusių tradicijų, net paneigęs karalių ir popiežių teisę iš vadro išsigyvenusių varžytų naujai atgimė, duodamas pradžią laisvam ir entuziškam kūrybingumui. Florencija tada kietėjo kaip laisvas miestas ir respublika.

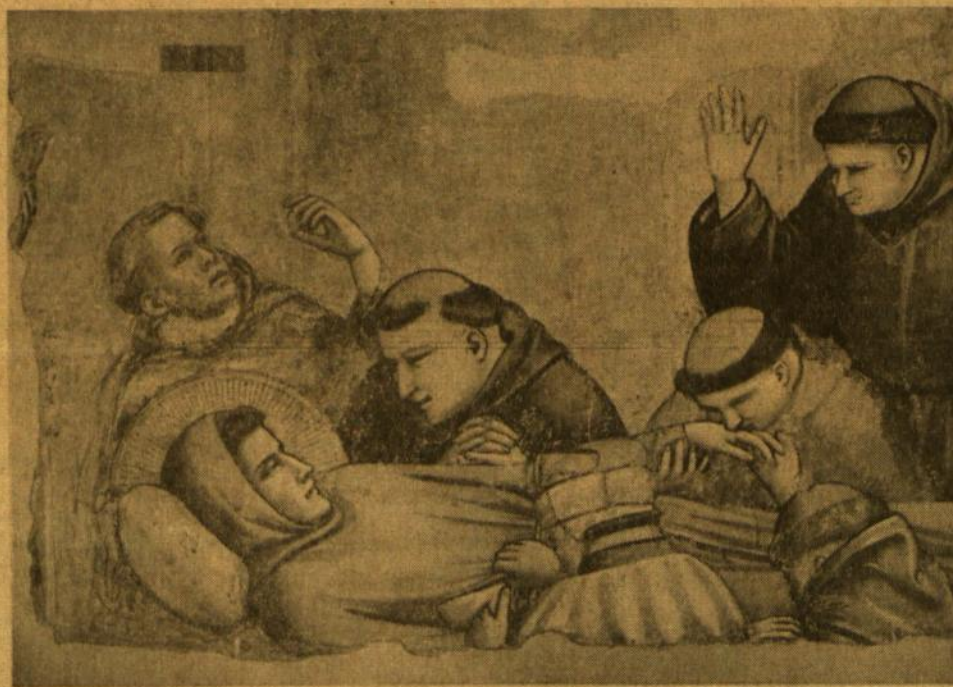
Individualus kūrybingumas čia pabudo kaip garas pasarį. Pabudo literatūroje, moksle, technikoje, politikoje. Tapyboje Florencija išuodino suakcentuotą bizantišką stilių sukurdamas realizmo srovę. Tuo srovės pradininkas G'otto ir pradėjo Vakarų pasaulio tapybos stilių. Menininkų kūryboje atgimė klasikinė graikų ir romėnų idealai. F'lorencijos srovės pradininkai su pagarba ir klimumu pažvelgė į žmoniškumą ir jausmus. 15

amž. kūrybingumas pasiekė čia kulminacinį tašką. To kūrybingumo vasus yra mūsų dienų visa moderni kultūra ir civilizacija. Florencijos pavyzdžiu menas po to jau buvo išaukštas ir Venecijoje, ir Prancūzijoje, bet renesanso idėjos mažiau paplito šiaurės kraštuose, kurių gyventojai mažiau mato saulės, siejami rūko ir šalčių. Todėl kiti kraštai pajuto tik renesanso judėjimo atspindį.

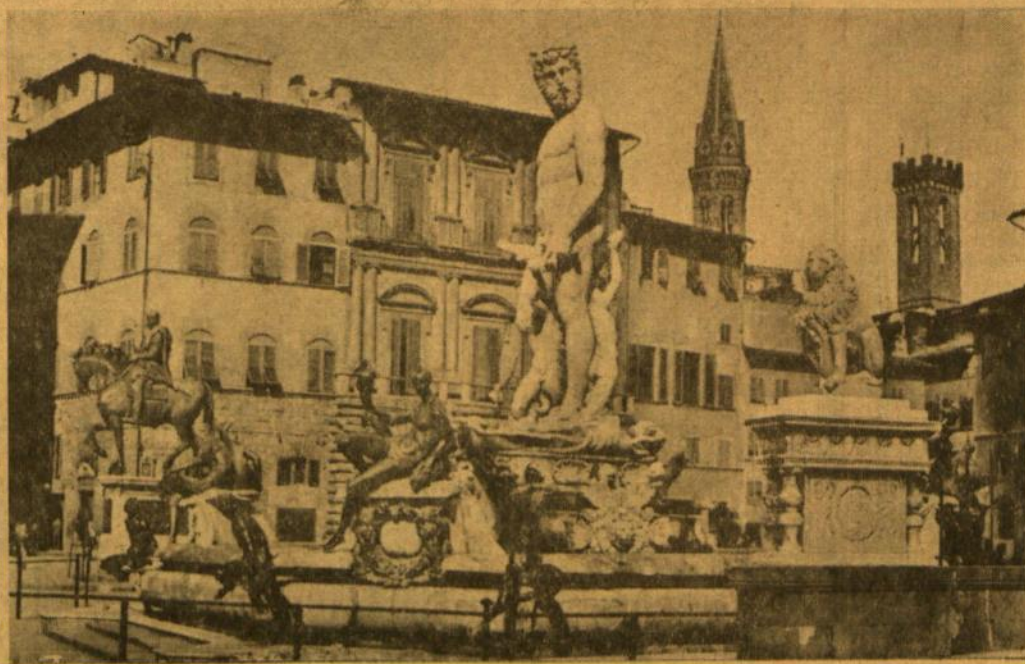
Žinoma, ne tik saulės dienos padėjo florentiečiams tapti renesanso pradininkais, bet buvo ir kitų priežasčių. Istorikai tvirtina, kad florentiečiams turėjo didelės įtakos vitališka ir kūrybinga etruskų kilmė. O viską apvaikavo Florencijos miesto palanki geografinė padėtis. Florencija yra įsikūrusi beveik pačioje Italijos širdyje, Apeninų kalnų pavyšyje, toli nuo jūros ir navigacijai tinkamų ukių. Tokia miesto padėtis iš-



Cellini Perseus, laikantis Medūzos galvą.



šv. Pranciškaus mirtis — G'otto paveikslas detalė



Neptūno fontanas

venė ir tuo laiku labai populiarus komercializmo. Taip pat Florencijos šviesuomenė neskatino masių konkuruoti su kitais. Po upės slėnio miestais, vengė politinių karų, nedalyvavo miniatiūrinė imperijų kūrime. Vetoje tų beprasmiškų kovų florentiečiai nukreipė savo energiją kūrybingumui. Ar tik šiai nebūtų sektingas pavyzdys ir lietuvių tautai, o ypač išeišviškai mūsų bendruomenei, daugiau dėmesio skiriant kultūros sektoriui.

Didžiųjų menininkų sukurto lobyno takais

Per keletą minučių nuo senojo tilto galima nueiti į Della Signoria akmenimis grįstą aikštę, kuri renesanso laikais miestui buvo, lyg senasis forumas Romai, socialinio, politinio gyvenimo centras. Kiek linksmy valandų kadaise florentiečiams prabėgo šioje aikštėje parodų ir įvairių švenčių metu. Čia visur jamžinti žymiųjų florentiečių skulptorių varda. Čia vaikštai lyg atvirame muziejuje. Tarp daugelio skulptūrų dėmesį pa-

traukia Cellini skulptūra: "Perseus, laikantis Medūzos galvą". Gėlių darželyje sėvi žym oji Michelangelo Dovyto, kovojančio prieš Galijotą, skulptūros kopija. Originalas yra Meno akademijoje. Skulptūra simboliškai išreiškia Florencijos miesto laisvės kovas likdama miesto pasididžiavimu. Įdomus Ammanati fantastiškas Neptūno fontanas su bronziniais sirenomis ir jūros gyvūnija. Renesanso skulptūros, kaip ir antikinio pasaulio, vaizduoja piiką atletišką žmogų, bet be jokio pabrėžto gašlumo, nenukreipiant žūrovą nuo bendro kūno grožio.

Sal mais aikštės dunkso tamsių akmenų su storomis sienomis apsigynimo tvirtovė — pusiau rūmai su aukštu Arnolfo bokšu — prast žo simboliu. Nors tvirtovė primena viduramžių pilį, bet su švelnesnėmis ir įspūdingesnėmis proporcijomis. Bokšto varpai dūžia's pranešdavo apie besiantį miestu pavojų, o kartais paskelbdavo ir linksmas žinias. Tvirtovės rūmų interjeras taipgi šviečia meno turtais. Dabar tvirtovėje yra įs kūrūsi miesto savivaldybė. Uffizi, skliautas paiaikomuose rūmuose, viršutiniame aukšte yra meno galerija, kuri yra prigludusi garas. Mediceo renesanso meno kolekcija. Galerijoje, vertinant dabar,inėmis rinkiniais, yra surausta apie 1 bilij. dol. vertės meno turtų.

Dešimta nuo tvirtovės šaligatvius dengia tikra tuota erasa, kuri jau buvo pristatyta 16 amž. pasisėpti piliečiams, susirinkusiems aikštėje lietingomis dienomis. Florencijos žydėjimo amžiuje šia aikšte į savo įstaigas dėjimo amžiuje čia aikšte į savo įstaigas vaikėdžio prikliai, pramonininkai ir kilmingeji, kurie ir nedėdami karališkų karūnų, buvo galingi savo ekonomišku svoriu. Tie gūs pramonininkai buvo Florencijoje sukūrę vilnos, šilko ir kt. medžiagų d'elę pramonę. Florencijos bankai su galngu savo florinu Europoje tada buvo visagalinčiai, panašiai, kaip dabar amerikietiškieji su savo doleriu. Medici ir kitos galingos Florencijos šeimos valdė bankus, ada ir kituose Europos miestuose. Della Signoria aikštėje tad ir yra jamžintas žymusis ano meto meno mecenata

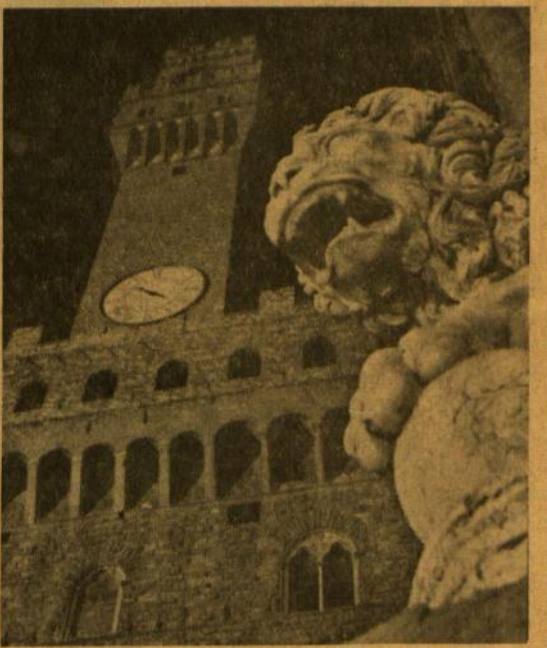
tas herzogas Cosimo Medici, kadaise turtingiausias vyras Europoje. Jam skirtoje skulptūroje Medici vaizduojamas raitas.

15 amž. pradžioje, kai Medici, aštuonių kalbų žinovas, didžiausias Europoje bibliotekos savininkas po trumpo ištremimo grįžo į Florenciją, jis perėmė jau gerai suorganizuotą respubliką. Jau 13—14 amž. visi žymieji Florencijos pastatai buvo pastatyti, ekonominis lygis buvo aukštas, menas buvo propaguojamas. Medici, pradėjęs mokėti aukštus honorarus, tik dar daugiau paskatino mieste gyvenusius menininkus kurti. Taip pat jis globojo Kryžiaus karų organizatorius, norėdamas papildyti savo žinias apie kitus kraštus. Turkams užėmus Konstantinopolį, iš jo išbėgę inteligentai šiltą prieglobstį rado Florencijoje. Ateiviai kartu su florentiečiais tada įsijungė į darbą ir kūrybą su bizantišku patyrimu, heleniška išmintimi, platoniskomis idėjomis ir Periklio uždegimu. Medici skyrė daug dėmesio graikiškai išminčiai, net buvo įsteigęs Florencijoje Platono akademią.

O vis dėlto Medici turėjo ir priešininkų. Pirmasis, pradėjęs kovoti prieš Medici autokratiją, buvo didysis valstybininkas, politikas ir mokslininkas Machavelli. Jis savo sa yrin'ame veikale "Princas" pasirodė kaip politinės taktikos ekspertas. Šis veikalas suelaukė didelio pasisekimo, nuo tos dienos tapdamas lyg vadovėliu politikams. Taip pat prieš Medici pakėlė balsą ir vienuolis reformatorius Savonarola, didžia dalimi dėl to sudėgintas ant laužo.

Renesanso mieste dirba daug menininkų. Jų sąrašas gana ilgas. 25 menininkai iš to sąrašo tapo garsenybėmis. Visur jie Florencijoje paliko savo kūrybos ženklų. Pranciškūnų Santa Croce bažnyčioje, dar vadinamoje itališkų genijų mauzoliejumi, išsisi meniškuose sarkofaguose tų menininkų palaikai. Tik Danteli yra pastatytas simbolinis sarkofagas, nes jo palaikai išsisi ištremime — Ravennoje. Bet prieš bažnyčią aikštėje matome Dantės paminklą, kur poetas šaltu žvilgsniu sveikina kiekvieną, einantį į bažnyčią.

(Bus daugiau)



Palazzo Vecchio

Sinclair
RICHMOND AUTO SERVICE
 Kamp. Richmond ir 63rd St.
 Tel. GR 6-3134 ir GR 6-3353
 Sav. Juozas (Joe) Juraitis
 * Pagarbinis taisymas užsieninių ir vietinių automobilių * Elektroninis motorų tikrinimas. * Chicago Motor Club patvirtinti kvalifikuoti mechanikai * Darbas garantuotas ir priemamos kainos. * Turime vilkiką. Atsilankykite ir išstikinsite.

Atliekami
ĮVAIRIOS CEMENTO DARBAI
 Cemento laiptai, šaligatviai, įvažinimai, "waterproofing". Taisome senesnius pamatus. Labai priemamos kainos. Nemokami apskaitavimai.
JOE KAZAN
 2825 S. Keeler Ave., Tel. 521-3631

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
 Planuame ir vaškuojame visus rūšių grindis.
J. RUBINS — Tel. RF 7-5168

LEO'S SINCLAIR SERVICE
5957 So. Western Ave.
 LEONAS FRANCKIUS Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos Tune-ups ir Motorų Remontas Kampas 58th Street Telefonas — PProspect 8-9533

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJE
 80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ
CHICAGO SAVINGS
 AND LOAN ASSOCIATION
6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6 - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ viena gret žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicago, Taupymo Bendrovė stengiasi būti užpatinanaiskai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią į virš \$84.000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

- Atsilankę pamatysite gėlimus išpuoštą pirmą įstaigos aukštą Laimės Šaltinėį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kurame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų su-
- STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS.**
- | | | |
|---------------------------|---|--|
| 1. Insured Family Savings | 8. Sell and redeem U. S. Bonds | 16. Two large Free Parking Lots |
| 2. College Bonus Savings | 9. Safety Deposit Boxes | 17. Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers. |
| 3. Christmas Club Savings | 10. Free Community Rooms for your organization meeting | 18. Christmas party with gifts to College Bonus Members |
| 4. Vacation Club Savings | 10. your organization meeting | |
| 5. Home Mortgage Loans | 10 (Free Coffee) | |
| 6. Home Improvement Loans | 11. Cash checks and pay all family bills with our special money | |
| 7. All Types of Insurance | | |

4³/₄%
4³/₄%
METAMS

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM SAVINGS AND LOAN INSURED

Federalinės įstaigos ybs apdraudomas įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jamė teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštą dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūresite, kai sutapysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vakams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.
JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
THURSDAY	Closed All Day
FRIDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M.—12:30 P.M.

Kultūrinė Kronika

• Romo Wiesulo grafikos darbų paroda Cincinnati meno muziejuje atidaroma rugsėjo 10 d. ir vyks iki spalio 3 d. Parodoje išstatoma trys pastarieji R. Wiesulo litografijų ciklai. Pirmasis 1960 metais sukurtas "Toro Desconocido" apimantis 11 darbų, kurių visų šaknys yra ispaniškoje bulių kovos temoje. Antrasis — "Hew", 10 litografijų, kurioms išraiška pasigauta, keliaujant po Meksiką ir stebint jos senąją, dar prieškolombinę kultūrą. Trečiasis ciklas pavadintas "Notes on Image and Sound". Ciklas padalintas į dvi dalis, po dvyliką litografijų kiekvienoje. Kūrybiniu šaltiniu, atrodo, čia bus modernioji šių laikų muzika. Antroji dalis, be kita ko, dar yra savotiška grafinė naujiena, kada paveikslas neturi nei spalvos, nei juodos linijos, o visas tik reljefiniai išspaudžiamas į baltą popierių.

Puošniai išleistame kataloge Cincinnati meno muziejaus grafikos skyriaus kuratorė Mary W. Baskett, giliai vertindama Romo Wiesulo kūrybą, nepamiršta paminėti, kad dailininkas yra lietuvis.

Kaip žinome, šio mūsų grafiko įvairių parodų jau visur yra buvę gana daug. Bet ši yra pirmas atvejis, kai meno muziejus rengia pats tokią individualią parodą.

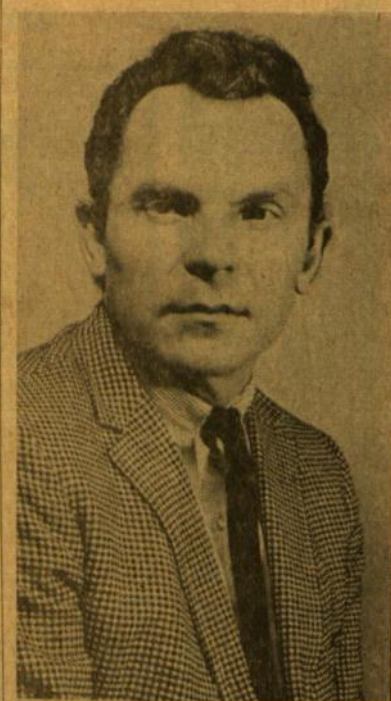
• Donelaičio "Me'ai" rumuniškai. Savaitraštyje "Cronica" (Rumunijoje) š. m. balandžio 29 d. pirmą kartą rumunų kalba išspausdinta "Pavasario linksmybių" pradžia (58 eilutės). Vertėjai — žinomas rumunų kalbininkas — baltistas A. Vračiu ir jaunas poetas N. Pintilie. Ateityje jie abu pas ryžę išversti visą Donelaičio poemą rumunų kalbon.

• Juozui Miltinui, vienam kūrybingiausių dramos režisierių dabartinėje Lietuvoje, rugsėjo 3 d. suėjo 60 metų. V są šį pokario metų jis vadovavo Panevėžio teatrui, kurį jis padarė pačiu reikšmingiausiu Lietuvoje. Šio teatro įtaka siekia jau gana toli ir už Lietuvos ribų. Jis plačiai žinomas visoj Sovietijoj. Nepriklausomybės laikotarpiu J. Miltinis teatro meną kelerius metus studijavo Paryžiuje ir Londone.

• A. Kezio, SJ, foto parodos rugsėjo mėnesį. Chicagos viešojoji biblioteka (Chicago Public Library) išstatė 10 A. Kezio nuotraukų "Medžiai" Natural Science departamento salėje. Clarke kolegija Dubuque mieste, Iowa, suruošė A. Kezio parodą, išstatydama 40 nuotraukų. Abi parodos bus visą rugsėjo mėnesį. Rugsėjo 11—17 d. A. Kezys pakviestas su 60 darbų į Ford City Chicagoje ruošiamą Lietuvos šventę. Ford City yra komercinis c-ras 76 gatvėje, tarp Pulaski ir Cicero gatvių. Baltimorėj kun. Pugevičiaus vadovaujama televizijos religinė valanda "The Good News" ruošia rugsėjo mėnesį programą apie Francis Thompson eilėrašty "The Hound of Heaven", kuriam iliustruoti bus parodytos 43 A. Kezio fotogra-

fijos. Pasibaigus Foto Clube Baideirantes Do Brasil suruošiamai A. Kezio foto parodai Sao Paulo mieste Brazilijoje (liepos 27—rugg. 15 d.), tie patys rengėjai atrinko geriausias nuotraukas Sao Paulo mieste vykstančiai rugsėjo mėn. tarptautinei foto parodai Bienal. A. Kezio darbams paskirtas atskiras kambarys. Džiugu, kad šio mūsų foto menininko darbai v'sur nuolat ir nuolat susilaukia vis didesnio ir platesnio atgarsio.

• Plečiamas redaktinis "Laiškų Lietuviams" kolektyvas. Į "Laiškų Lietuviams" tėvų jėzuitų leidžiamo tautinės ir religinės minties žurnalo, redakcinį kolektyvą įsijungia kun. Stasys Yla ir Nijolė Jankutė - Užubalienė. N. Užubalienė ves knygų recenzijų skyrių "Ra'džių rinktinės", o kun. St. Yla jam vis-



Grafikas Remas Wiesulas, kurio darbų paroda rytoj atidaroma Cincinnati meno muziejuje.



Remas Wiesulas "Eco" (litogr. iš ciklo "Notes on Image and Sound")

da charakteringai taikliai žodžiu kas mėnesį palies opiausias mūsų visuomenės aktualijas.

• Premijuotas muzikos kūriny su ruošiamas spaudai. Kompozitoriaus Broniaus Budriūno sukurtą, "Laiškų Lietuviams" premija atžymėtų, jaunimui skirtų Mišių gaidos jau rengiamos spaudai "Laiškų Lietuviams" žurnalo leidėjų tėvų jėzuitų Chicagoje. Lietuvių religinės muzikos komisijai pageidaujant, autorius gaidas pritaikė naujam šventojo Sosto patvirtintam Mišių tekstui.

• Dr. R. Šilbajoris bus pagrindiniu referentu Kultūros kongrese literatūros sekcijoje. Savo referate dr. R. Šilbajoris pa-

Širdies priepuoliai

Tu gali pramatyti savo širdies priepuolį ir jo išvengti.

Tokio varlo knyga jau atspausdinta. Joje rasite, kad kiekvienas suaugęs asmuo dabar gali susekti iš anksto bet kurį polinkį į koronarinę širdies ligą ir imtis paprastų žygių, kad išvengtų. Tokio polinkio susekimas gali būti jūsų gyvenimo didžiausiu sprendimu.

Knygos kaina 3 dol. 75 c.

Knyga gaunama Druze, Terroje, ir Marginiuose

Susikit pinigais į Lietuvą. Išsaugokit juos kaip galima geriau. Nemokėkit jokių persiuntimo mokesčių.

US dolerių pažymėjimai yra geriausia dovana. Vertingiausia dovana tik US dolerių pažymėjimai.

Duo'it savo gimines ke-turtis kartus daupiau nei grynais rubliais. Jūsų gimines t i patvirtins.

Tik dolerių pažymėjimai galina jūsų gimines nusipirkti visko, ko jie tik nori — maisto, aprangos ir daug, daug kitų reikmenų — amerikoniškų, vakarų europietiškių ir vietinių — specialiose dolerių krautuose ar Vneshpoyltorge labai žemomis, specialiai doleriais kainomis. Jūsų gimines tai patvirtins.

Pilna garantija. Jokio mokesčio. Uz šį patarnavimą nėra jokio mokesčio nei siuntėjui, nei gavėjui, nes išlaidas apmoka Vneshpoyltorg.

UZSISAKYKIT DABAR PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 E. 23rd Street
New York, N. Y.
10010
Prašykite neapmokamo katalogo.

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanūs valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois
(2 blokai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GARDEN 4-5800

Jauk' atmosfera — Skanūs valgiai — Skubus patarnavimas

VESTUVEMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIAI — NUO 10 IKI 800 ASMENŲ

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad ir šventad nuo 1:00 val po pietų

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera



PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara ekmd iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto. penktad ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto

girdas Landsbergis ir Bronius Vaškelis. Moderatorius — Česlovas Grincevičius.

• Lietuvių foto archyvo veikla. Lietuvių foto archyvas šį rudenį pradės organizuoti Jaunimo centro patalpose, Chicagoje, kultūrinės popietės. Bus rodomos lietuvių menininkų darbų skaidrės, pravėdami pašnekesiai, simpoziumai, rengiamos lietuvių fotografų parodos. Pirmosioms popietėms, kurios prasidės spalio mėnesį, yra pramatytos šios temos: dail. Leono Urbono darbai, spalvotos Vyto Valaičio nuotraukos, optinis dail. Kazio Varnelio menas. Foto parodose dalyvauti sutiko lietuviai fotografai: Uosis Juodvalkis, Algis Grigaitis, Algimantas Kezys, SJ, A. Gulbinskas ir kiti. Apie LFA kultūrinių popietėjų datas, prelegetūrų ir menininkų pavardes bus pranešta vėliau.

Nėra tokio rašytojo, kuris patenkintų visus skaitytojus. — Erasmus

Package Express & Travel Agency, Inc.

AFFILIATED WITH PODAROGIFTS, INC.

PRIIMA UŽSAKYMUS BUTAMS SOVIETŲ SAJUNGOJE

MES TAIP PAT PRIIMAME UŽSAKYMUS SOVIETIŠKIEMS AUTOMOBILIAMS, SKALBIAMOMS MAŠINOMS, SIUVAMOMS MAŠINOMS, TELEVIZIJOS APARATAMS, RADIO PRIIMTUVAMS, PRODUKTAMS ir t.t.

Reikalaukite nemokamų KATALOGŲ mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Main Office:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1530 Bedford Ave., Brooklyn, New York 11216
TEL. 467-5522

Expo 67 Rudens Sezoni KAMBARIAI PAPIGINTOM KAINOM

Rezidenciniame Montrealeo rajone, prie didžiųjų susisiekimo linijų, netli Expo, atskiri kambariai su užraktais vien Expo svečiams rezervuotame bute. Informacija siunčiama nemokamai.

Kainos: vienam asmeniui \$5.00, sekantiems po \$2.00
P. RUDINSKAS, 2415 Park Row East, Montreal 28, Quebec, Canada — Telef. 514-482-4094

IMMEDIATE OPENING FOR DIRECTOR OF NURSING

Direct line of authority to hospital administrator. Liberal benefits include paid vacation, sick leave, contributory hospitalization, insurance and much more. SALARY OPEN.

Please submit resume and recent picture to Administrator.

LUTHERAN MEDICAL CENTER
26th & Dewey Avenue Omaha, Nebraska

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

6515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
SEPTEMBER - RUGSEJO 7, 8 IR 9 D. D.

CAMUS GRANDE Fine Champagne COGNAC	Fifth	\$5.98
ROYAL TORO 10 Year Old Imported PORTUGAL BRANDY	Fifth	\$3.09
LAVIE V.S.O.P. IMPORTED 10 Year Old ARMAGNAC BRANDY	Fifth	\$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	\$4.89
STOCK IMPORTED DRY or SWEET VERMOUTH	30 oz. Bottle	\$1.69
GRAND MARINIER LIQUEUR	Fifth	\$6.89
IMPORTED POLISH HONEY WINE	Fifth	\$1.89
COLD DUCK, A Blend of Champagne and Sparkling Burgundy	Fifth	\$1.98
TUBORG IMPORTED BEER	Case of 24—12 oz. T. Away Bottles	Case \$6.49
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR 100 Proof	Fifth	\$3.98

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)

Sav. DAN LIUTIKAS PASIRINKIMAS SPALVUOTŲ AR PAPERASTŲ TELEVIZIJŲ • RADIJŲ • STEREO • ORO VESINTUVŲ • TAISYMAS 2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. 471-2446

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SA-TOM

4 3/4%

on savings accounts

5 1/4%

on investment bonus

NUO SAUSIO MĖN. 1 D., 1967 M.

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORO VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.

You'll leave your heart at the **DIAMOND HEAD RESTAURANT AND LOUNGE**

Kartą įžengus vidun, jūsų širdys nuskradins jus į niekad nepamirštamą, tropikinį Pietų Pacifiko grožį. Pasidžiaukite puikiais tropikiniais ar amerikoniškais kulinarijos gaminiiais, atydin patarnavimu ir elegantišku patogumu.

SOTŲ UŽKANDŽIAI

Sarah Mitchell Hostess
ON SOUTHWEST HW. JUST WEST OF THE REDZIE, 79th STREET INTERSECTION
for reservations call 925-1678

Private Rooms for Group Parties and Couples

FILMŲ ĮVAIRUMAI

Puiki vaidyba kriminaliniame filme

Koks malonumas stebėti puikią vaidybą talentingojo Sidney Poitier spalvotame filme "In the Heat of the Night". Ligi šiol jam buvo duodamos rolės, kuriose jis atskleidavo tiesiog anti-žmogišką kantrumą bei gerumą, kaip pvz. filme "Lilies of the Field". Šiame gi filme jis yra tikra žmogiška būtybė su visom žmogiškom s'lybėm, kaip piktumas ir t. t. Tai yra asmuo, o ne koks simbolis.

Jis vaidina Virgil Tibbs, Philadelphia detektyvą, atvykusį į mažą Mississippi miestelį apšaukiantį savo motinos. Tuo tarpu jame nužudomas vietinis turtingas prekybininkas — baltasis. Jaunas, gražiai apsirengęs vyras, laukias traukinio nakties tamsoje, tučtuojau įtariamasis vietinio policijos viršininko. Vyras yra negras, iš kito miesto, turįs daug pinigų. Argi tai jau nėra beveik nusikaltimo įrodymas?

Režisierius Norman Jewison, kuris surežisavo labai sėkmingai komedią "The Russians are Coming", turėjo savo rankose lyg dinamitą stiprią medžiagą, kurią galėjo panaudoti rasinei propagandai ar civilinių teisių kovai išvystyti. Jis gi protinai visa tai apėjo ir išvystė dviejų charakterių stiprią dramą.

Rod Steiger — policijos viršininkas ir Sidney Poitier — itariamasis abu įsigyvena į savo roles, atskleidžiamy gilius charakterius.

Pamažu aplinkiniai keliai jiedu perskrodžia vienas kito gyvenimą, vieno stipriai pastatyta baimė ir įtarimo, antrojo — ant vidurinio nepakentimo. Tačiau visa tai atidengus, jiedu supranta, kad po skirtingos spalvos oda randa sau viešos ir tolerancija ir pagarba vienas kitam.

Poitier, savaime aišku, čia nėra pažemintasis negras. Ir policijos viršininkui tikrai yra kartu praryti pilulė, nes jaunas negras yra aukštai kvalifikuotas detektyvas, gabenis už jį pa'į, gaunąs į savaitę algos apie 165 dol.

Pats gi nusikaltimas, padėdant jaunajam negrui jį atidengti, yra standartiška melodrama, surišta su vietiniu godumu, seksu, netgi baltųjų chuliganizmu, neturinčiu jokio rasinio atspalvio.

Rod Steiger, kaip paprastai, yra daugiau, negu geras savo vaidyboje. Jis tiesiog įnisiur-

bes. Šis puikus aktorius yra čia tikras fenomenas. Kiekviename filme jis yra vis kitoks ("The Pawnbroker", "The Mark" ir kt.). Kai jis gauna gerą rolę, jis tikrai visas paskęsta jo'e. Netgi jo fizinė išvaizda visškai pasikeičia; tada jis net neatrodo, kaip įprastas Rod Steiger. Šiame filme jis prisiauginęs svorio, nuolat kramto gumą, nervingai geria prakaituodamas alkoholi ir kalba viešos dialektu. Tai tikrai virtuoziška vaidyba, už kurią turėtų jį gauti Oscarą.

O paskutinioji scena išėjo labiausiai vykusiai, be jokių fanfarų. Jewison visa tai užbaigia be jokių kalbų, tačiau reikšmingai; žiūrovas ilgiau tokią sceną atmins, negu kad būtų baigta sentimentalai.

St. S. Čekų intelektualai prieš partiją

LONDONAS. — "The Sunday Times" pranešė apie Čekoslovakijos intelektualų tarpe pastrėjusią kovą prieš komunistų partiją krašte. Čekai partiją kaltino: ji, gaudydama "raganas, vedanti kovą fašistiniais metodais" ir esanti nusistačiusi prieš čekų rašytojus. Partijai

Arba rašyk gerai, arba nieko nerašyk. — Gorkij

Arba rašyk gerai, arba nieko nerašyk. — Gorkij

Arba rašyk gerai, arba nieko nerašyk. — Gorkij

skirtame rašte prikišama, kad ji policinij būdu prižiūranti čekus rašytojus, juos persekiojanti, neleidžianti pasirodyti jų raštams, varžanti jų laisvę. Pagal raštą — manifestą, visa tai įvykė per čekų rašytojų suvažiavimą Prahoje š. m. birželio m. pabaigoje.

Čekų intelektualai kreipėsi į visą pasaulį, prašydami paskubėti su parama ir gelbėti nepriklausomųjų intelektualų laisvę. Raštą pasirašė 183 čekų rašytojai, 69 aktoriai, 21 filmų ar TV atstovai, 58 mokslininkai bei laikraštininkai ir kt.

Būdinga, kad tie intelektualai, pasak londoniško laikraščio, kreipėsi į kairuosius vak. pasaulio rašytojus bei kitus kūrėjus, šaukdami: ginkite demokratiją ir laisvę! Iš tų kairųjų intelektualų, į kuriuos Vakaruose kreiptasi, paminėti du amerikiečiai A. Miller ir J. Steinbeck, prancūzai — J. P. Sartre ir J. Prevert, britai — B. Russell ir J. Osborne, vak. vokiečiai — G. Grass ir H. Boell, italas A. Moravia ir keturi sovietiniai kūrėjai: Ilija Erenburg (miręs rugpj. 31), A. Solženicinas, E. Jevtušenko ir A. Voznesenskis. Čekų diplomatai Londone, aiškų, pareiškė, kad minėtas raštas esąs subfakruotas.

Arba rašyk gerai, arba nieko nerašyk. — Gorkij

KOLBERGO „LITWA“

(Atkelta iš trečio puslapio)

Iš jo gavo daug pagalbos ir su juo rengėsi drauge vykti į Lietuvą tautosakos rinkti. 119 liet. dainų tekstai ir melodijos O. K. buvo gauti iš mūsų didžiausio tautosakos rinkėjo kun. A. Juškos, nors ir labai aplinkiniais keliais (per prof. J. Boudouin de Courtenay, muz. J. Karlovičių ir lenkų Mokslo akademiję Krokovoje)

Apie 1858 m. (bet ne 1860 m., kaip rašoma LE) O. K. lankėsi Lietuvoje. Atrodo, jog iš 1879 m. jo paskelbtų 76 liet. dainų, iš tos kelionės jis atgabeno ne daugiau 42 dainas. Negaivęs daugiau galimybių lankytis Lietuvoje, O. K. be palovos ieškojo ryšių su lietuviško folkloro žinovais, su mokančiais liet. kalbą. 1865 m. jis buvo paskelbęs Varšuvos spaudoje tuo reikalu viešą laišką - prašymą padėti jam rinkti lietuvių tautosaką.

Savaime suprantama, kad lietuviškuose tekstuose esama nemaža klaidų ir net klaidingų vertimų. Aišku, kad O. K. lietu-

vių tautosaka tėra tik dalis "Lenkijos žemių" tautosakimo lobyno. Paties O. K. užsimojimu "Lietuva" buvo jo 25-ji ir paskutinė jo etnografinė monografija. Nežiūrint į tuos paties O. K. darbo minusus, veikalas yra labai vertingas, tiriant mūsų tautosaką, dainas.

PO MOKYTOJŲ STUDIJŲ DAINAVOJE

(Atkelta iš 2 psl.)

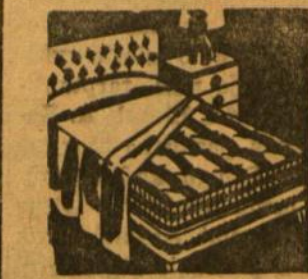
Organizacijų vadovai prašomi savo veiklos nesukryžuoti su mokyklos darbu la'ku. Mokytojai ir toliau įsipareigoja jaunimą vesti lietuvišku keliu ir paruošti jį bendruomeniniam gyvenimui ir jo vadovavimui gyvenamuose kraštuose.

Naujųjų mokytojų paruošimo problema buvo plačiai išdiskutuota ir atkreiptas dėmesys į P. L. Instituto sunkumus. Prieita išvados, jog būtina spaudoje kelti naujų mokytojų ruošimo reikalą ir jį visokiais būdais skatinti ir remti. Negalintiems lankyti PL Instituto ruošti vartar mokytojų kursų.

METROPOLIS-RESTORANAS

6533 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnielsis ir kt. didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gerimų. Lietuviškoji muzikoj nuotakoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavai-gyti ir atsigalvinti.



Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų maldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. namams reikmenų

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. Seeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvir. 9-9 val. antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS



home of MODERN photography

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai



FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING
BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS CESAS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas Executive Secretary

4 3/4% ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330
HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-7; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVIŠKA VALGYKLA GRAŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS RESTORANAS, KURIAME GAMINAMI LIETUVIŠKI VALGIAI

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

Mes mokame 4 3/4% ant visų sutaupų

per annum

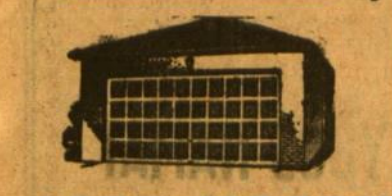
MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers
Rantomis išplaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7258 59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGA



CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

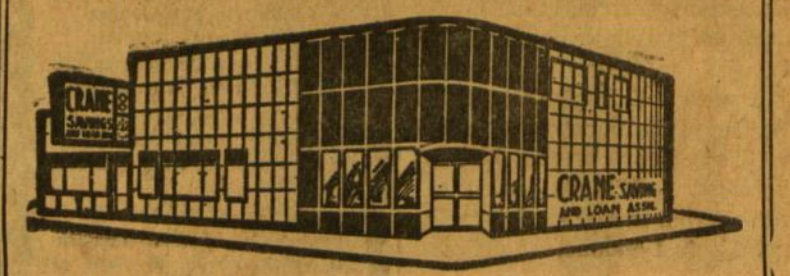
Globe Parcel Service, Inc.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Phone 215 — WA 5-3455

BRANCHES:

- | | |
|---|---|
| PHILADELPHIA, PA. 19123
632 West Girard Avenue
WA 5-8978 | MIAMI, FLORIDA 33137
2755 Biscayne Boulevard
FR 9-8712 |
| BALTIMORE, MD. 21224
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374 | MINNEAPOLIS, MINN. 55414
217 E. Hennepin Ave.
FE 2-4908 |
| SO. BOSTON, MASS. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764 | NEW BRITAIN, CONN. 06051
165 Hartford Avenue
225-3192 |
| CHICAGO, ILL. 60632
4102 Archer Ave. FR 6-6399 | OMAHA, NEBR. 68107
5524 So. 32nd Street
731-8577 |
| BRANCH
CHICAGO, ILL. 60622
2242 W. Chicago Avenue
BE 5-7788 | PARMA, OHIO 44134
5432 State Road
749-3033 |
| CLEVELAND, OHIO 44119
787 East 185th St.
486-1836 | PITTSBURGH, PA. 15222
346 Third Avenue
GR 1-3712 |
| DETROIT, MICH. 48210
6460 Michigan Avenue
TA 5-7560 | ROCHESTER, N. Y. 14621
683 Hudson Avenue
BA 5-5923 |
| ELIZABETH, N. JERSEY 07206
943 Elizabeth Avenue
201-354-7608 | NEW YORK, N. Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-9390 |
| HAMTRAMCK, 12, MICHIGAN
11415 Jos. Campau Boulevard
365-6350 | SAN FRANCISCO, CAL. 94122
1236 — 9th Avenue
LO 4-7481 |
| KANSAS CITY, KANSAS 66102
18 South Bethany
AT 1-1757 | SEATTLE, WASH. 98103
1512 N. 39th Street
ME 3-1853 |
| LOS ANGELES, CAL. 90026
3216 Sunset Boulevard
NO 5-9887 | SOUTH RIVER, NEW JERSEY
168 Whitehead Avenue
201-257-2113 |
| VINELAND, N. J. 08360
Parrish Hall
West Landis Avenue
609-691-8123 | SPRINGFIELD, MASS.
1840 Main Street
736-9636 — RE 4-8354 |
| SPRINGFIELD, MASS. 01103
1840 Main Street
736-9636 RE 4-8354 | TRENTON, N. J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163 |

CENTRAL OFFICE NEW YORK
220 Park Avenue South
New York, N. Y. 10003 Tel. 212-982-8410



CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. Lafayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI PAVASARIO SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis ka'nomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ
STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylono, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekmd. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Nauji leidiniai

TREČIOJI PRADALGĖ

Literatūros metraštis. Redaguvo K. Barėnas. Nidos knygy klubo leidinys Nr. 62, 1966. Metraštis 414 psl., 7 x 5 inč. formato, kaina \$3.15, gaunamas "Drauge".

Šiame, jau trečiame "Pradalgės" tome skelbiama poezija, proza, drama ir straipsniai šių autorių: Jono Aisčio, Vytauto Alanto, Pulgio Andriūšo, Algirdo Titus Antanaičio, Balio Augino, Petro Babicko, Albino Baranausko, Aloyzo Barono, Liudo Dovydeno, Prano Domo Giržiaus, Antano Gustaičio, Anatolijaus Kairio, Prano Lemberto, Doniaus Remio, Benedikto Rutkūno ir Šasio Santvaro. Platesnė recenzija vėliau.

I LAISVĖ, 1967 — Iepta

Nr. 40 (77). Lietuvių Fronto Bičiulių politikos žurnalas. Redaktorius Leonardas Valiukas, Post Office Box 77048, Los Angeles, Calif. 90007. Administratorius Aleksas Kulnys, 1510 East Merced Ave., West Covina, Calif. 91790. Žurnalas išeina kas keturi mėnesiai. Prenumerata JAV ir Kanadoje \$5.00, kitur \$3.00. Šiame numeryje rašo: dr. Antanas Razma, dr. Juozas Gir-



A. Tamošaitis Senasis bažnytkaimis (aliejus) Iš parodos Toronto universiteto "Hart House" galerijoje

nius, dr. Vytautas Bieliauskas, Vilius Bražėnas, Stasys Lozoraitis, Jr., dr. Pranas V. Raulinaitis, dr. Antanas Klimas, kun. Jonas C. Jutkevičius, prof. Raphael Sealey. Įvairius ir platus apžvalgų skyrius.

• **METMENYS**, 1967 m., Nr. 13. Jaunosios kartos kultūros žurnalas. Vyr. redaktorius dr. Vytautas Kavolis, Dickinson College, Carlisle, Pennsylvania. Administruoja Ramojus Vaitys, 4726 Russet Ave., Apt. R—109, Skokie, Ill. 60076. Šio numerio kaina \$1.50, gaunamas ir "Drauge".

Naujame numeryje straipsniai ir kūryba yra šių autorių: Henriko Radausko, Mykolo Drungos, Liūnės Sutemos, Johannes Bobrovskio, Viačeslavo Ivanovo, Antano Gustaičio, Zigmo Papečio, Rimo Vėžio, Vinco Trumpos, Zigmo Dailidkos, Tito Guopio, Algirdo Kurausko, Romo J. Misiūno, R. Šilbajorio, Liūto Mockūno, Ilonos Gražytės, Kęsto Reikalo, A. Zubro. Platesnis aptarimas vėliau.

• Nijolė Jankutė, **KAIP ALGIUKAS VEJO IESKOJO**. Ilustravo V. Varneckaitė - Alek navičienė. Suredagavo ir išleido Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Putnam, Conn. 1967 metais. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Tiražas 2,000. Knyga kietai įrišta, iliustruota trijų spalvų piešiniais, 64 psl., 10 1/2 x 7 inč. formato, kaina \$2.50.



Vienas lietpaltis
Pilna kaina \$23.40
Du lietpaltiai
Pilna kaina \$36.30
Trys lietpaltiai
Pilna kaina \$51.20

Vyrų ar moterų — spalvos tamsiai mėlyna, tamsiai žalia, tamsiai ruda ir juoda — ši kaina apima viską — jūsų giminės nieko nemoka — pristatoma per 4-5 savaites — pristatymas pilnai garantuotas — išduodami pasirašyti pakvitavimai — jūs galite užsakyti tik lietpaltius čia nurodytomis kainomis, ar pridėti ir kitų prekių, kad susidarytų didesnė siunta.

Naujiena — Dabar jūs ir sau galite užsakyti šitas itališkus nylon lietpaltius. Kaina \$12.90 už lietpaltį; pristatymas nemokamas bet kur JAV.

UŽSISAKYKIT DABAR
UŽSISAKYKIT TIK PER

**INTERTRADE
EXPRESS
CORP.**

125 E. 23rd Street
New York, N. Y.
10010

Prašykite neapmokamo katalogo.

Autorizuoti atstovai iš American Express Company ir Podarogifts, Inc.

KULTŪRINE KRONIKA

• Dail. Antano Tamošaitis darbu paroda rugsėjo 3 d. atidaryta Toronto universiteto (Kanadoje) "Hart House" meno galerijoje. Paroda ten vyks iki rugsėjo 24 d. Joje rodomi 25 tapybos darbai, 5 litografijos ir 6 akvarelės. Išleis ame parodos kataloge Joana Vastokienė su giliu meno kritikos įvaigūmų aptaria būdingasias A. Tamošaitis kūrybos savybes, atremtas ir lietuvių liaudies meną, aptaria spalvos, linijos ir erdvės rolę dailininko darbuose.

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti už patarnavimą vietos \$3 už dirbtuvės darbą \$10.00 ir dalyv. Pasiteiraukite apie naujas

J. MIGINAS

2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remontą, perstatymą ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrūpina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos, namų statymui, perstatymui ir remontavimui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street
Telef. — PR 8-7887
CHICAGO, ILLINOIS 60609

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 90th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8634 ir GR 6-4339

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas.
Apdraustas perkraštymas.
YA 5-9209 Chicago, Illinois

JOIN THE AVONDALE TEAM

Looking for a future in New Orleans?

It's here for you — at Avondale Shipyards.

Engineers and Draftsmen
Structural piping
Mechanical
Material takeoff

Marine experience not required.

Excellent Company benefits.

Write today, enclosing resume to:

Personnel Manager
AVONDALE SHIPYARDS, INC.
P. O. Box 50280
New Orleans, Louisiana 70150
We are an equal opportunity employer.

Cosmos Parcels Express Corp.

Affiliated with Podarogifts, Inc.

PRIIMA Sovietų Sąjungoje gyvenantiems giminėms užsakymus BUTŲ, o taip pat, Sovietų gamybos prekių: — AUTOMOBILIŲ, ŠALDYTUVŲ, TELEVIZIJOS APARATŲ, SKALBIAMŲ MAŠINŲ, PRODUKTŲ ir t. t.

INFORMACIJŲ IR NEMOKAMŲ KATALOGŲ GALITE GAUTI VYRIAUSIOJE ĮSTAIGOJE ARBA VISUOSE MŪSŲ SKYRIUOSE.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 W. 45th Street, New York, N. Y. 10036
Tel. — CI 5-7905

GRANT BUILDERS & REALTY, INC.

Vedėjas JUOZAS ŽEMAITIS

Statome rezidencinius ir apartamentinius namus. Atliekame remonto darbus. Taip pat pardavinėjame gyvenamus namus, statybinius sklypus bei ūkius. Ypatingai turime didelį sklypų pasirinkimą, kur šiandien daug kam akys krypsta, tai j vakarus už Chicagos. Naujos įstaigos adresas:

4930 W. 14 St., Cicero, Ill. Tel. 863-7651

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitas.



PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President



SEARS

HERITAGE MEMORIALS
ANTKAPIAI IR PAMINKLAI
yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co



KAINOS nuo \$74.95; į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo. Kapinių mokesčiai atskirai.

SUTAUPOTE • APTARNAVIMAS • PATENKINTI
6153 South Western Ave. Tel. HEmlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas.

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2448 West 63rd Street, Chicago

Telef. PROspect 8-0833 PROspect 8-0834

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Kopyčios:

4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue
Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPYČIOS

2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-8572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. — 636 - 2320

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago Ill. 60629
Tel. 925-5988

PASAULIO GRAŽUOLIŲ LIKIMAS

Prieš perduodant "karaliavimo" ženklą bei karūną, laikraštiniškai užpuolė klausimą gražiausią pasaulio mergaitę 1966 m. "Miss Universe" Margaretą Arvidsson. Toji švedaitė yra sporto modeliuotoja. Savo "karaliavimo" metu ji apkelavo Europą ir Pietų Ameriką.

"Kuriame meste gražiausios moterys?", buvo paklausta "Stockholme", atsakė be jokios abejonės.

"Ar nesate truputį per daug lojali?"

"Nė kiek", ji nusijuokė. "Aš esu Gothenburgo mergaitė, ir mes labiausiai pavydime Stockholmo mergaitėms".

Apkėliavusi beveik viso pasaulio miestus, ji mano, kad Londono ir New Yorko moterys rėdosi gražiausiai, netgi geriau už parizietes. Amerikietės esančios draugiškiausios.

Besišnekant su ja, laikraštiniškai panoro sudaryti 10-ties pačių gražiausių pasaulio moterų sąrašą. Ir pradėta nuo Kleopatros, Helenos Trojietės, Salomės ir Dalilos. Toliau sekė: Nefertiti, Ona Boleyn, Švedijos karalienė Kristina, Lady Jane Grey (jaunatviško grožio), Johana Arkietė (dvasinio grožio) ir Ma'ra Hari (vylingo grožio).

Sąrašas atrodo visai neaktas, bet jis perpildytas dinamitu — sprogdinant. Beveik visos šios gražuolės mirė staigia arba traagiška mirtimi!

Salomé buvo sutruškinta po Erodo kareivių skydais; Trojos Helenai, Onai Boleyn ir Lady Jane Grey buvo nukirstos galvos. Kleopatra mirė, leidus pati įgelti gyvatei. Švedijos karalienė Kristina mirė negarbingai nukankinusi savo meilužį; Johana Arkietė buvo sudeginta ant laužo; o Ma'ra Hari buvo sušaudyta kareivių kaip šnipė.

Tokiu būdu tepalieka tik Nefertiti (kurios mirtis liko paslapyje) ir Dalila, kuri išgyveno ilgą ir linksmą gyvenimo laikotarpį, besidžiaugdama savo klastingumu, neištikimybės ir išdavystės vaisiais.

Bestebint, ar iš tikrųjų grožio kaina nėra per brangi, ir besidomint kitomis istorinėmis gražuolėmis, randama ir daugiau įvairių tragedijų.

Savo knygoj "Notable Women in History" Willis J. Abbot duoda 73 moterų trumpas biografijas. 19 jų buvo skaitomos didžiosios gražuolės. Iš tų 29 gražuolių, 18 sutiko baisią mirtį!

Nužudytos 7, nukertant joms galvas: Marija, Skotijos karalienė, Ona Boleyn, Lady Jane Grey, Marie Antoinette, Charlotte Corday, Madame du Barry, Madame Roland.

Nudurtos 2: Agrippina, Hy-patia.

Nunuodytos 2: Aragono Kotryna, Kleopatra.

Likusios 7: numarintos badu, sudegintos, alkoholio aukos, nukankintos baisyų ligų, mirusios negarbingai mirtimi, paslaptin-gai mirtimi ir t. t.: Zenobia, Rusijos Kotryna, Švedijos Kristina, Ispanijos Izabelė, Clevelando kunigaikštienė, Nell Gwyn ir Peg Woffington.

Gera naujiena moterims, nepasižymintiems grožiu! Likusios 44 moterys W. J. Abbot knygoje gyvena, beveik be išimties, laimingai ir ilgai.

Garsiausia pasaulinė gražuolė — Ninon de L'Enclos gyveno 89 m. prabangoje ir pagarboje. Net pasenusi ji buvusi taip graži, kad galantiškieji prancūzai ją garbino ir ją adoravo. Deja, net ji nebuvo laiminga! Prieš pat savo mirtį ji pasakė: "Jeikas man pasakytų pereit visą gyvenimą, kokį aš turėjau, iš naujo, aš rytojų pat pasikarčiau".

Gražioji Sarah Bernhardt, nežiūrint labai silpnos sveikatos, mirė 79 m. Garsioji šokėja Isadora Duncan sutiko patį ironiškiausią likimą. Viena jos didžiųjų tuštybių buvo dėvėti nepaprastai ilgas skaras. Vieną vėjuotą dieną, važiuojant jai automobiliu Niocje, skara įsipy-nė į mašinos ratą ir ji buvo vietoje pasmaugta!

Ir šių laikų gražuolės — modernios moterys neišvengia savo pirmtakūnių baisaus likimo. Dauguma jų mirė nenatūralia mirtimi, per anksti nusinėdamos į kapines ir savo jaunatvę ir savo grožį. Tačiau tai jau būtų kita tema. St. S.

Chartres mieste Prancūzijoje įvyko bendras prancūzų ir vokiečių kunigų suvažiavimas aptarti katalikų prancūzų ir vokiečių jaunimo bendradarbiavimo kultūriname ir dvasiniame gyvenime.

Chartres mieste Prancūzijoje įvyko bendras prancūzų ir vokiečių kunigų suvažiavimas aptarti katalikų prancūzų ir vokiečių jaunimo bendradarbiavimo kultūriname ir dvasiniame gyvenime.



Kai dantų problemų atsiranda...

Nuotr. Vyt. Maželio



N. Maneliene modeliuos Putnamo Seselių rėmėjų ruošiamą madų parodą rugsėjo 30 d., 7 v. v., ir spalio 1 d., 4 v. p. p., Jaunimo centre Chicagoje. Jai vakarinius rūbus suprojektavo dail. N. Banienė (pr.)

ETIKETAS

PAKVIETIMAS VESTUVEMS

Ar tinka pasiūti pakvietimą į vestuves pusseserei, kurios motina mirė prieš šešias savaites? R. P.

"Zmonėms, gedintiems savo artimųjų, yra visai tinkama ir pridera pasiūti pakvietimą į vestuves. Net jei jie yra ir gilame gedule paskendę, jie gali dalyvauti bažnyčioje, kaip kad jie dalyvautų ir kitose bažnytinėse apeigose. Jeigu jie neteko artimųjų visai neseniai, jie greičiausiai atsisakys dalyvauti vestuvinėje puotoje, kuri yra vis-

dos labai linksma socialinė funkcija". — Taip sako Amy Vanderbilt savo knygoje "New Complete Book of Etiquette".

Daiva Dobilienė

Lietuves priskiria prie gražuolių

Laikraštiniškai — amerikietis Michael Johnson, besilankęs Minske, Sovietų Rusijoje, rašė straipsnį "Chicago Sun - Times" apie Minsko moteris. Jis vadina jas gražiomis. Jis teigia, kad atvykę iš Maskvos randa gudes beveik taip pat žavias, kaip ir užsienietes moteris, statydami jas antroje vietoje tuoj po užsieniečių. Anot laikraštiniškai, maskvietės yra slegiamos per didelio rusų moterų subrendimo metų, kur po 35 metų gali būti matuojami tonais.

Toliau jis rašo: "Gudės moterys paveldėjo savo bruožus ("struktūrą") iš lenkų ir lietuvių (mūsų pabrūkta. Red.), kurios yra pasižymėjusios kur kas dailėsiu moteriškumu, negu jų kaimynės rusės".

Karalienė Elzbieta I ir jos dantys

Naujausios studijos atidengė, kad Anglijos karalienė Elzbieta I-oji turėjo didžiausių problemų su savo dantimis. Karalienė reguliariai nutraukdavo oficialias audiencijas, nes ji kentėdavo nuo didžiausio dantų skausmo. Medicinos ekspertai kelia mintį, kad karalienė ir mirė nuo pūvančių dantų užkrėtimo. O josios dantų stovis buvęs todėl toks pasibaisėtina blogas, kad ji buvusi didelė salda nių mėgėja ir nuolatos juos valgiusi. Amerikiečių dentistų sąjunga teigia, kad saldainiai ar aplamai saldumynai yra dar vis priešas Nr. 1 dantų gedimo procese.

Rusės jūrų kapitona

Rusijoje moteris dirba su vyrais petys petin. Patys sunkiausiai darbai užkraunami jai ant pečių. Net statyboje ar gatvių grūdime pamatysi moterį, mūrijančią ar kitą sunkų darbą velkančią. Jos yra taip pat samdomos jūrų kapitona's. Viena moteris iš komunistinio krašto yra pilotė. Ji yra Maria Atanassova, 36 m. amžiaus, iš Sofijos, Bulgarijos, ir skraido komerciniais lėktuvais tarptautiniu maršrutu.

LIETUVAITĖS VADOVAUJAMA DAINAVIMO STUDIJA CHICAGOJE

J. ZILEVICIUS

Prieš daug metų Alice Stephens, atidariusi nedidelę dainavimo studiją Chicagoje palaipsniui plėtė joje studijuojančių skaičių, o prieš keletą metų, atlikusi tam tikrus reikalavimus formalumus, buvo oficialiai įjungta į "Chicago Conservatory College" dainavimo lavinimo šaką šalia kitų įvairių muzikos specialybių. Norintieji jos studijoje lavintis, turi užs mokėti kolegijos administracijoje tam tikrą mokesį, a jau tada studentas pasiunčiamas į klasę.

Tenka stebėtis Alice Stephens išvermingumu ir jos studenčių pasišventimu. Šios vasaros semestre jos viešai pasirodė net tris vakarus pavieniai ir įvairiose ansamblių grupėse.

Viso studijuojančių buvo apie 30, kurių tarpe vienos buvo vos pradedančios, kitos jau gerokai pažengusios, net muzikos mokslo laipsnius įsigijusios.

Per tuos tris vakarus buo galima girdėti įvairaus pasirošimo, matyti įvairios balsinės dėžios. Visuose vakaruose klausytojų buvo pilna. Jų tarpe nemažai muzikų. Bendrame pasirodymų skaičiuje didžiama buvo lietuvių. Jų ansamblis "Aidutės" spalio mėn. 28 d. Marijos aukštesniosios mokykloje rengia savo koncertą, dalyvaujant pasaulinio masto akordonistui Kaziu Daubarui.

Čia minimų vasaros vakarų programą sudarė solistės, kiekviena pasirodyma su dviem dalykais duete, trio, kvartetuose, keliolikos dalyvių ansambliuose ir užbaigoje visa apie 30 narių grupė atliko sudėtingus, sunkius, atmintinai išstudijuotus dalykus lietuvių ir anglų kalbomis. Ir kai kurios solistės taip pat dainavo lietuvių kalba greitai ir kitų kalbų. Klausytojus

dainininkės ypač stebino sudėtingais ansambliais vis moderniosios muzikos kūrinių, kur solistės, pasklidusios po visą sceną, atliko tuos gan sunkius dalykus. Čia buvo pademonstruota, kaip dainininkės sugeba muzikos akorduose nepaklysti, kur dažniausiai vidurinieji balsai neturi melodijos, tad ir dainininkės neturi už ko "užsika-



Alice Stephens

binti". Tai yra akivaizdus mokytojos įgudimas tokius ansamblius ruošti. Einant prie muzikinio atlikimo, tenka pasigėrėti dar įvairiais muzikiniais pagražinimais, jėgos ir balso skambesio reguliavimais.

Kadangi tiek daug solisčių dainavo, tad ir neįmanoma visų jų vardus čia suminėti. Tenka tik pasakyti, jog tame būryje buvo daug gražios vokalinės medžiagos. Jei darbe bus ištesėta, bus susilaukta vienos kitos pajėgios lietuvių solistės.

Šių metų pažiba buvo gražus,

stiprus, plačiais apimties sopranas Leonilija Nakutytė, baigusi muzikos mokytojos kursą bakalauro laipsniu. Tai solistė, kuri jau gali drąsiai pasirodyti koncertuose. Tenka tuo nauju balsu pasidžiaugti ir širdingai jo savininkei palinkėti geriausios sėkmės. Ji meniškai atliko B. Dvarionio ariją "Norėc sugrįžti Vilnių" ir labai sudėtingą ir sunkią ariją iš W. Mozarto operos "Cosi Fan Tutti", kurioje parodė gražų žemą balso registrą ir laisvą skambias aukštas gaidas. Balsas lygus be jokių balsinių "slenkstelių".

Visus vakarus fortepijonu palydėjo kolegijos pianistė Geraldine Niwranski, kuri dar vis neatpranau paproč'o fortepijono garsais užslopinti dainininką. Atrodo, lyg ji pati būtų solistė, bet ne dainininko palydėtoja. Visus vakarus prof. Alice Stephens savo studenčių buvo apdovanota gražiomis gėlių puokštėmis.

Baigiant tenka užsiminti ir apie dvi naujoves, kokių iki šiol nebuvo, būtent: šiuandieninės muzikos soliniuose ir ansambliniuose numeruose naudojimas gitaros. Europos aukštesiosios muzikos mokyklose (konservatorijose, institutuose, kolegijose) gitara, akordionas ar kiti panašūs instrumentai nebuvo "įplietinti". Jais mokėsi groti privačiai, kur kas norėjo. Šiame krašte kai kur jau yra išmėgę. Tad ir čia pirmame vakare buvo parodyta keletas dalykėlių su gitaros pritarimu. Viena jų savo pritarimui vartojo nudėvėtus vos tik kelis akordus, ne visuomet melodijai tinkančią harmoniją. Tačiau kita, negalastingos šienligės užklupta "palaidojo" balsą, bet meniškai ir profesionališkai naudodama gitarą, suteikė klausytojams tikro malonumo. Kaip vėliau sužinota, ji jau keleri metai specialiai studijuoja grojimą gitara.

Thaïlande nėra vietos trumpiems sijonams

Bangkoko, Thaïlande spauda skelbia, kad Thaïlande uždrausta dėvėti trumpus sijonus, kurie užplūdo visą pasaulį, ir moterys, kaip beždžionės, dėvi juos, nežiūrint amžiaus ar moters sudėjimo. Netgi modeliutojoms buvo uždrausta dėvėti "mini" sijonėlius rodomoje madų parodoje televizijoje.

Ministeris pirmininkas T. Kitikachorn, išleisdamas net įsakymą tuo klausimu, skelbia, kad "mini" sijonėliai yra nesuderinami su Thaï kultūra. Thaïlande sijonai dėvimi ligi kelių.

Nepaprasta žmona

Bob Orben, nusprendė, kad jo žmona nėra kaip visos kitos moterys, ji nėra paprasta. Jis sako: "Ji niekad os nemeluoja, kalbėdama apie savo amžių. Ji tik pasakoja žmonėms, kad ji yra vienmetė su manimi — ir tada ji pameluoja, kalbėdama apie mano amžių".

Blogiau už apkalbas

Vienintelis dalykas, kas yra blogiau už būti apkalbėtai, yra nebūti apkalbėtai.

— Oscar Wilde

Ką daro kvailiai?

Kiekvienas kvailys gali pasmerkti, kritikuoti ir skystis — ir dauguma kvailių tai daro.

— Dale Carnegie

Koks skirtumas tarp vyro ir moters?

Skirtumas tarp vyro ir moters yra tas, kad vyras sumokės \$2 už dolerio vertės daiktą, kurio jis nori ir jam reikia, kai tuo tarpu moteris užmokės \$1 už \$2 vertės daiktą, kurio ji ne tik nenori, bet jis ir nėra jai reikalingas.

— Anonimas



Nefertiti

Salomé

Lady Jane Grey

Mata Hari

Queen Christina

Helen of Troy

Anne Boleyn

Delilah

Cleopatra

Joan of Arc